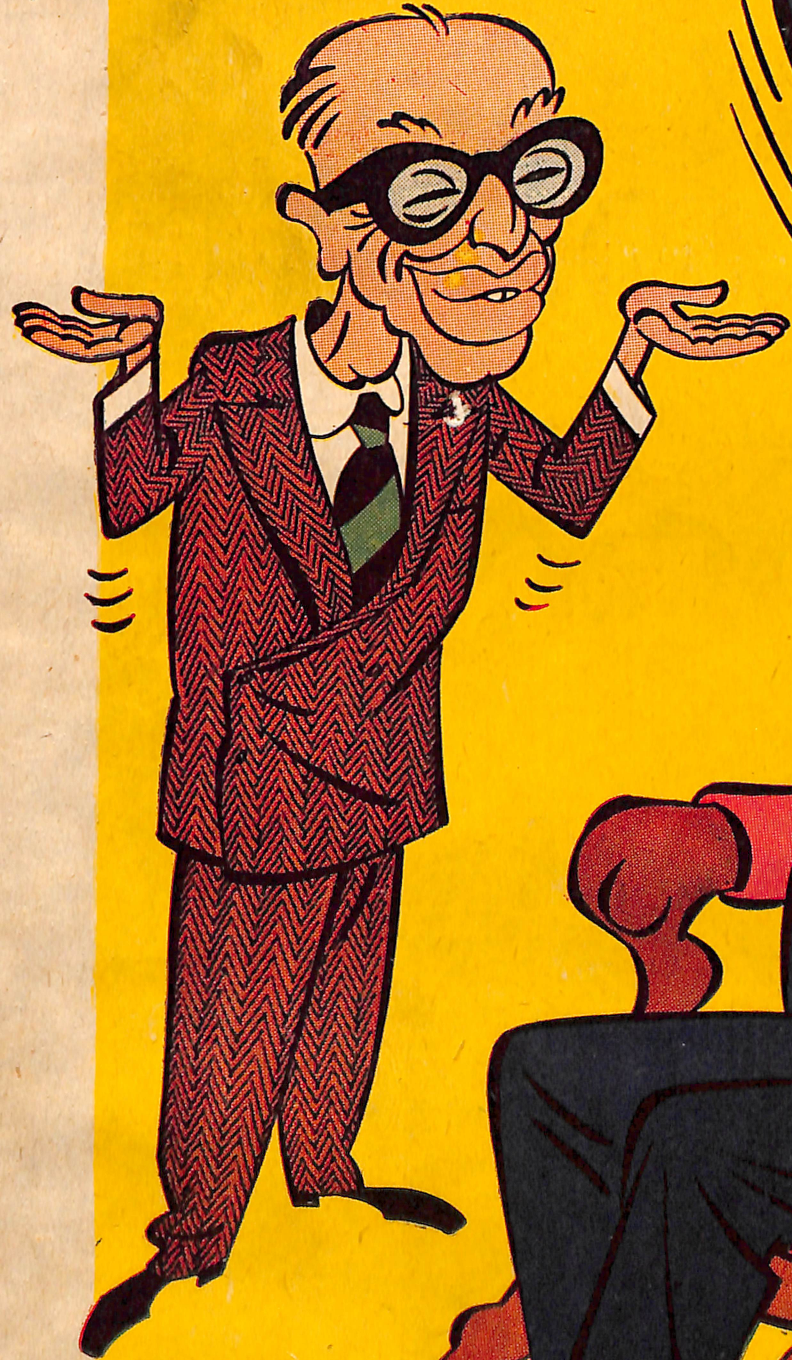
Akbaba

"Sivrisinekler bu yaz erken başladı." — Gazeteler —

— Bu vızıltılar ne Gümüşpala?...
— "Anlayana sivrisinek saz" paşam!

EN FAZLA İKRAMİYE VEREN BANKA

TÜRKİYE

BANKASI

paranızın...
istikbalinizin
emniyeti

Faal - 2614 - 86

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rıfat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Sümer Sümer, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :

Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 44
31 Mayıs 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

ERKEN BUNAMA!

ON GÜNDÜR Paris'teyim. Sulka'dan kravat almak, Champs-Elysée'de sütlü kahve içmek, Lido'da sedef bel, fildişi bacak, ayva göbek seyretmek için değil. Bana, gençlikte bir türlü, ihtiyarlıkta bir türlü çektiren kalbimi ünlü Kardiyalog profesör Senégre'e göstermek için!

Türkiye'mizi buradan izliyorum. Önsezim beni yine yanıltmıyor: Oyunlar, beklediğim oyunlar, umduğum oyunlar!

Gelen gazetelerden birinde okudum: Düşük Cumhurbaşkanı Celâl Bayar, sayın Cemal Gürsel'in kullanmak istediği af yetkisine karşı direniyormuş!

Hastalar, ihtiyarlar arasında af edilmeyi istemeyişin mânasını düşündünüz mü hiç?.. Bu, üç iddia taşır: Ben hasta değilim!.. Ben ihtiyar değilim!.. Ben, suçlu değilim!..

Bayar'ın hasta olduğunu herkes biliyor. Kaç kere doktorlar geldi, kaç kere yattı, kaç kere kriz geçirdi, mâlûm...

Pek az kullandığı için kafası ve kalbi genç olabilir. Doğrusunu isterseniz buna gençlik de denmez, hamlık denir... Ama doğum yılına göre, en az on yıldır ihtiyarlık içinde...

Geriye kalan üçüncüsüdür: Kendisini suçlu saymadığı için affa karşı koymak!

İşte asıl onun ve onun izindekilerin bugünkü, hele yarınki politikası budur!

Eski D.P. kurucusu ve yeni politika yoldaşları, bugün kendilerinin affedilmesi değil, yarın kendilerinden af dilenilmesi sevdasındadırlar...

Bizim milletçe en büyük eksiğimiz nedir, biliyor musunuz?.. Hafızasızlık!..

Unutuyoruz!.. Olayların çeşmesinden akan tatlı veya acı sular, hafızalarımızın dipsiz kovasında birikmeden gidiyor!

Kuzum, biz 27 Mayıs'ta milletçe niçin o kadar sevinmiştik?.. Dağ, taş, davul zurna düğün yapmadı mı?.. Sokakta her geçen yolcu, her gördüğü askeri kucaklamadı mı?..

Bu sevincin, bu cünbüşün, bu bayramın tek nedeni vardı:

Meydanlarda, törenlerde, Cumhurbaşkanını bile elinde D.P. bastonuyla dolaştıran partizan bir idareden kurtulmak!

Çankaya'nın tarafsız ağziyle: «Bize karşı koyanları ayağımızın altında karıncalar gibi ezeriz!» diyen bir komiteci baskısından kurtulmak!

Vatan içinde Vatan Cephesi kuran, ayırıcı, parçalayıcı, vatandaşı vatandaşa düşürücü bir fesat çetesinden kurtulmak!

İşte 27 Mayıs sevinci, bunlardan kurtuluşun sevinciydi...

Ne oldu?.. Beyazıt Meydanında at nalları altında ezilen kızlarımız unutuldu.. Üniversite bahçesinde süngülenen gençlerimiz unutuldu.. Kızılay'da yaka paça sürüklenen Üniversitelilerimiz unutuldu.. Yaylım ateşe tutulan Siyasal Bilgiler unutuldu.. Sıddık Sami'nin kanlı gömleği unutuldu.. Seksen yaşını zindanda kutlayan Hüseyin Cahit unutuldu.. Düşman kumandanını esir aldığı memlekette kafası yarılan İnönü unutuldu!

Eeee, hakkı var, çok hakkı var Bayar'ın, çoook!.. Onu affetmek mi?.. Hangimizin haddine?.. Gidelim, kapısının pervazını milletçe ağlama duvarına çevirelim de o bizi affetsin!.. Her şeyi unutan bizi! Hafızasını kaybetmiş bizi! Erken bunamış bizi!

Paris, 18.5.1962

Yusuf Ziya ORTAÇ

Gümüşpala için tek memleket meselesi: Af!

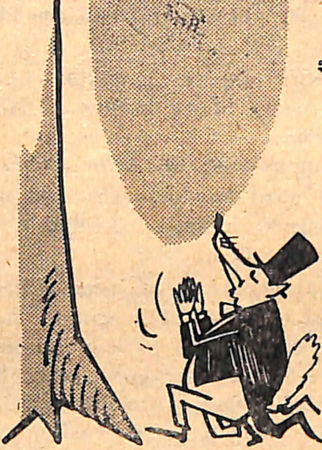

YAZISIZ

biz hangi hayvana benzeriz?..

Naci Sadullah

HEP bildiğiniz gibi, «Cumhuriyet», ciddiyetiyle tanınmış bir gazetemizdir. Yıllardanberi, sahiplerinden bulunduğu bu gazetenin baş yazılarını yazan «Nadir Nadi»: «Ciddiyetimi ille muhafaza edeyim!» diye, hattâ «C.H.P.» - A.P. Koalisyonu karşısında bile gülmesini unutmuş bir arkadaşımızdır:

«Koalisyon kuruldu!» diyorsunuz, gülemiyor.

«Koalisyon yürüyor!» diyorsunuz, yine gülemiyor.

«Koalisyon dağılacak!» diyorsunuz. yine gülemiyor.

«İhtilâl» diyorsunuz gülemiyor. «İnkılâp» diyorsunuz gülemiyor.

Hattâ «Parti Liderleri» diyorsunuz, yine gülemiyor!

«Parti liderleri toplanmışlar!» diyorsunuz: Nadir Nadi işi yine ciddiye alıyor.

Dayanamayıp:

«— Yahu üstad, artık bu işin de ciddiye alınır tarafı kaldı mı? Dört köşe masa dediler, toplandılar. Altı köşe masa dediler toplandılar. Yuvarlak masa dediler toplandılar. Tostoparlak masa dediler toplandılar. Gece yarısı toplandılar. Şafak vakti toplandılar. Fakat verdiği neticelerden anlaşıldığına göre, bu toplantıların artık ciddiye alınabilir tarafı yoktur. Bu liderler, toplanmayı bırakıp, mümkünse artık toparlanmalıdırlar!..» diyorsunuz. Sonradan bakıyorsunuz ki, «Nadir Nadi» işi yine ciddiye almış!

Fakat geçen gün bir de baktım ki, bu en ciddî baş yazarımızın baş makalesindeki serlevha bile şu olmuştu:

«K. K. K.!..»

Şüphesiz, bunu yeni harflerin kuşakları:

«Ke, ke, ke» diye okumuşlardır. Onların: «moruk» dedikleri bizler, «Ka, ka, ka» yahut da: «Kaf, kaf, kaf!» diye okuruz.

Gördüğünüz gibi, bu okuyuşların her üç tarzında da, bir baş makale başlığının ciddiyeti yok. Bir başmakale başlığı değil, bizim «Akbaba» ya yazdığımız yârenliklere yaraşır bir pişekâr külâhı bu! «Ka, ka, ka!..»

Meğer bizim «Ka, ka, ka» diye okuduğumuz bu «K. K. K.»: «Koalisyonu Koruma Komisyonu!» imiş!

Nadir Nadi'nin bu komisyona dair yazdığı başmakaleyi olanca dikkatimle okudum ama, itiraf edeyim ki, o komisyonu alaya mı aldığını, yoksa onu da mı ciddiye aldığını pek kesin olarak anlıyamadım.

★

Bu satırları yazmakla sadece şunu demek istiyorum ki, biz artık çok şaşırdık sevgili vatandaşlarım.

Nitekim işte gördüğünüz gibi, artık yalnız hangi işin değil, hattâ hangi yazının «ciddî» olduğunu bile anlayamaz olduk.

Fakat kabahat bizde mi? Meselâ bakıyorsunuz, bir Koalisyon kuruyorlar... Sonra o Koalisyonu Korumak için bir de komisyon kuruluyor Sonra o komisyonu korumak için bir dernek kurulabilir. Daha sonra da:

«Koalisyonu koruma komisyonunu himâye derneğini savunma birliği» isimli bir cemiyet daha teşekkül edebilir!

Fakat siz bir başyazar olsanız, bu olayların neresini ciddiye alabilirsiniz?

Yahut da siz bir «mizah» yazarı olsanız, bunlara katılabilecek hangi nükteyi bulabilirsiniz?

Ve böylece, işlerin ne ciddiye alınır tarafı, ne de alaya elverişli ciheti kalmayınca, bizim hangimizin başmakale yazdığımız, hangimizin mizah yazısı döktürdüğümüz gitgide büsbütün belli olmaz oluyor!

★

İşte önümde bir yazı daha duruyor ki, ben onun da «ciddî» olarak mı, yoksa «mizâhî» olarak mı yazıldığını kavrıyabilmekten yine âciz kaldım.

Vaktile, adamın birisi:

«— Siz bana bir memleketin istihsal vasıtalarını gösteriniz, ben size onun hangi seviyede olduğunu bildireyim!» demiş.

Bir başkası, bu söze şöyle bir nazire yapmış:

«— Siz bana bir milletin musikisini dinletin, ben size onun seviyesini söyliyeyim!..»

Ve ondan sonra artık söyleyen söyliyene olmuş:

«— Siz bana bir milletin adliyesini gösterin, ben size....»

Yahut da:

«— Siz bana bir milletin cezaevlerini gösterin, ben size!..» falan, filân gibi!

Zaman zaman bütün bunları hatırladıkça ben:

«— Acaba bizim milletin seviyesini anlamak için neresine baksak?» diye düşünür dururum.

Evet, neremize baksak da seviyemizi anlasak? Kanapelerin altına mı baksak? Kirli çamaşırlarımızı mı karıştırsak?

«Ağaca bir taş attım,
«Ağaç taşımı yedi,
«Ben taşımı isterim,
«Ben taşımı isterim!»

Diyen şiirlerimizi mi göstersek!

İşte şimdi önümde duran yazı, benim ne zamandan beri aklımı kurcalayan bu sorulara cevap vermektedir. Ve benim ciddiyetle mi, yoksa alay için mi verildiğini anlıyamadığım cevap da, işte bu cevaptır.

Gazete ciddî bir gazete... Yazar ciddî bir yazar. Öyleyse, demek ki, bu fıkra da ciddî bir fıkra olacak.

Bu fıkraya göre, biz, ciddî memleket dâvalarını unutmuşuz.

Yine bu fıkraya göre, bizde bir genel memişhâneler dâvası varmış ki, çok önemli imiş!.. Bu sayın yazar diyor ki:

«Bir yerde helâlar az, ve pis oldu mu, orada siyaset hapı yutmuş demektir: Çünkü abdesı etmesini bilmiyenlerin, ne vatandaşlık haklarını, ne de vatandaşlık vazifelerini doğru dürüst idrak etmeleri, ve devlet idaresinde rol oynamaları mümkün değildir!..»

Yalan deseniz değil!

Yanlış deseniz değil!

Ciddî deseniz ayıp!

Ayıp deseniz, ciddî!

«Alay!» deseniz neden?

Biz bunları düşünürken, yazar yazısını işte aynen şöyle sürdürüyor:

«— Cumhurbaşkanı:

«— Bizde Eğitim sistemi yok!» diyor.

«Eğitim sisteminden vazgeçtik, fakat bizde henüz defi-hâcet» sistemi bile yok!

«İsmet Paşa, demokrasi yapmaya kalkıştığı tarihlerde, önce buradan hareket edecekti!..»

Allah Allah... Dilimin ucuna gayri ihtiyarî ayni sözler geliyor:

«Yalan deseniz değil!..

«Yanlış deseniz değil...

«Ciddî deseniz ayıp...

«Ayıp deseniz ciddî.

«Alay deseniz, neden?

Nitekim, sanki bu sonuncu suali kendisine sormuşsunuz gibi, yazar size hemen cevap veriyor:

«— İstanbul'un umumî helâlarına bakılınca, memleketin seviyesinden idaresine kadar ne durumda olduğumuz şıpın işin anlaşılıyor!»

Ve arkasından da ilâve ediyor:

«— Biz umumî helâlar konusunda hiç değilse kedi titizliği seviyesine yükselmeden hiç bir dâvamızı halledemeyiz!..»

Ciddiye mi, yoksa alaya mı almamız gerekeceğini kolay kestiremiyeceğimiz bu satırlara göre, demek ki, bizim seviyemiz hakkında bir hükme varmanın ölçüsü de memişhanelerimize bakmaktır!

İstihsal vasıtalarımıza, musikimize, adliyemize, ceza evlerimize değil, memişhanelerimize...

Fakat o yazı ciddî de olsa, alay da olsa, ben bu ölçüde açık bir haksızlık sezmekteyim:

Bence, memişhânelerimizin bozukluğundan ve oradaki işlerimizin bozuk olmasından biz sorumlu tutulamayız:

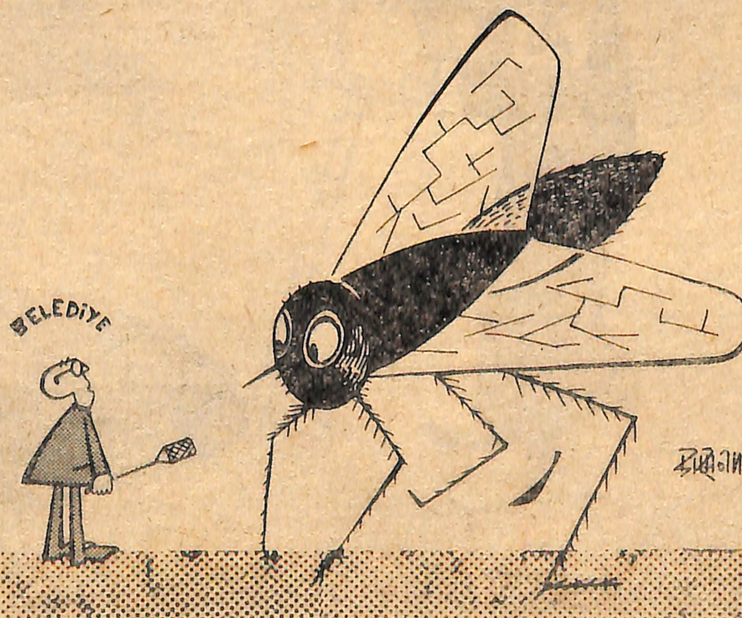
Zira - çok affedersiniz, - biz abdest etmenin âdabına, erkânına uygun yollarını ve usullerini nereden bilelim:

Bize asırlardır, abdesti sadece almasını öğrettiler!..

★

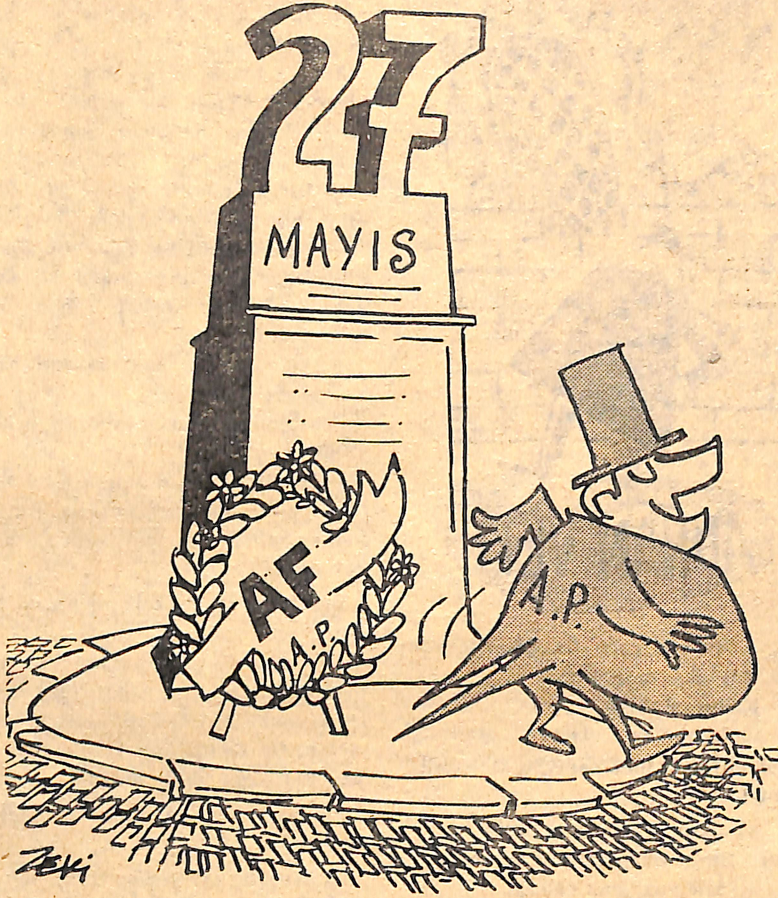
Bu ciddî mi, yoksa alay mı olduğunu kavrıyamadığım yazının bir cümlesi de, şu kedi meselesi.

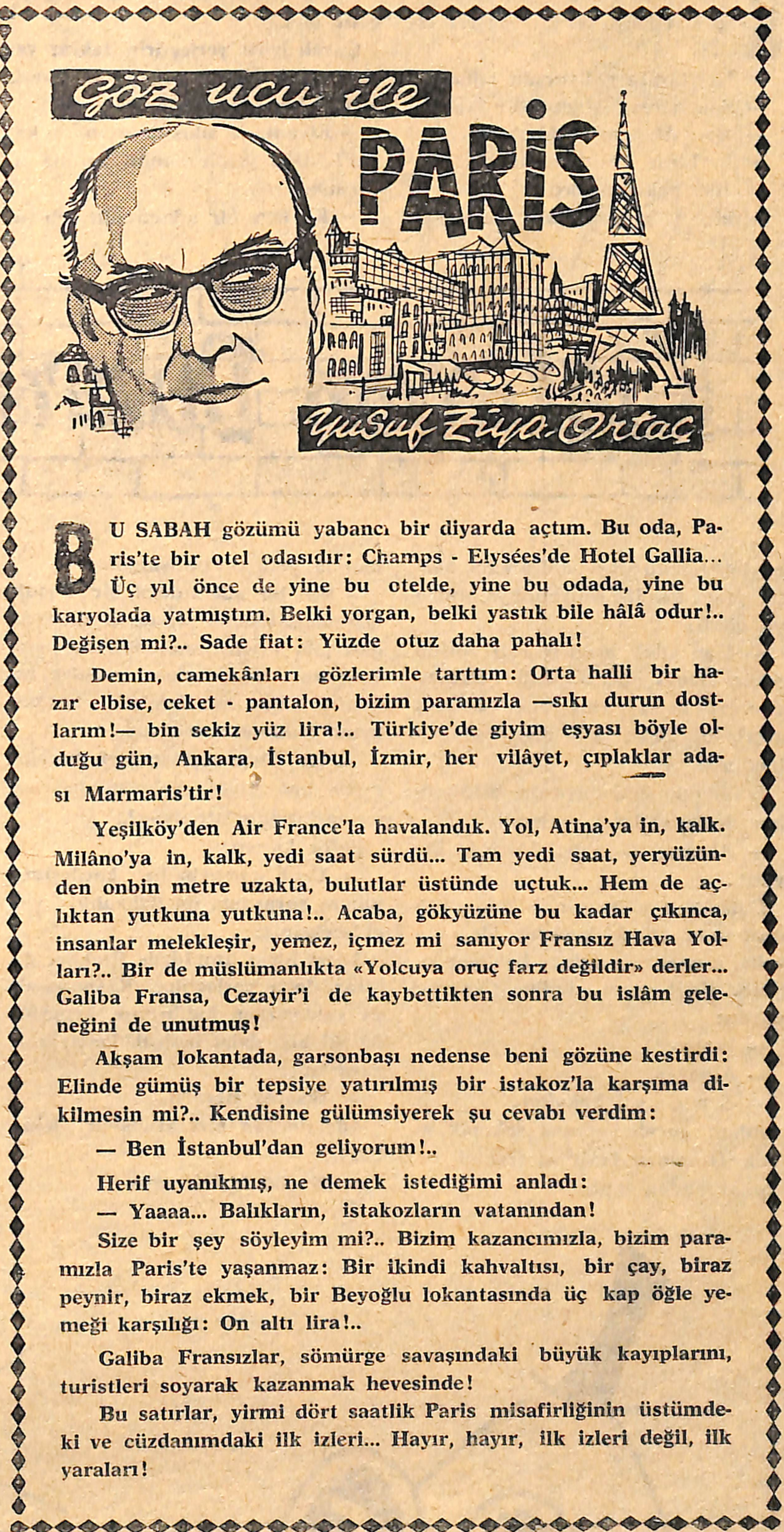
Ben henüz sıçan kadar olamadığımızı açıklamışken, o kedi titizliği

Belediye sinek savaşına hazırlanıyor!..

27 Mayıs yıldönümü kutlandı. (Gazeteler)

BU SABAH gözümü yabancı bir diyarda açtım. Bu oda, Paris'te bir otel odasıdır: Champs - Elysées'de Hotel Gallia... Üç yıl önce de yine bu otelde, yine bu odada, yine bu karyolada yatmıştım. Belki yorgan, belki yastık bile hâlâ odur!.. Değişen mi?.. Sade fiat: Yüzde otuz daha pahalı!

Demin, camekânları gözlerimle tarttım: Orta halli bir hazır elbise, ceket - pantalon, bizim paramızla —sıkı durun dostlarım!— bin sekiz yüz lira!.. Türkiye'de giyim eşyası böyle olduğu gün, Ankara, İstanbul, İzmir, her vilâyet, çıplaklar adası Marmaris'tir!

Yeşilköy'den Air France'la havalandık. Yol, Atina'ya in, kalk. Milâno'ya in, kalk, yedi saat sürdü... Tam yedi saat, yeryüzünden onbin metre uzakta, bulutlar üstünde uçtuk... Hem de açlıktan yutkuna yutkuna!.. Acaba, gökyüzüne bu kadar çıkınca, insanlar melekleşir, yemez, içmez mi sanıyor Fransız Hava Yolları?.. Bir de müslümanlıkta «Yolcuya oruç farz değildir» derler... Galiba Fransa, Cezayir'i de kaybettikten sonra bu islâm geleneğini de unutmuş!

Akşam lokantada, garsonbaşı nedense beni gözüne kestirdi: Elinde gümüş bir tepsiye yatırılmış bir istakoz'la karşıma dikilmesin mi?.. Kendisine gülümsiyerek şu cevabı verdim:

— Ben İstanbul'dan geliyorum!..

Herif uyanıkmış, ne demek istediğimi anladı:

— Yaaaa... Balıkların, istakozların vatanından!

Size bir şey söyleyim mi?.. Bizim kazancımızla, bizim paramızla Paris'te yaşanmaz: Bir ikindi kahvaltısı, bir çay, biraz peynir, biraz ekmek, bir Beyoğlu lokantasında üç kap öğle yemeği karşılığı: On altı lira!..

Galiba Fransızlar, sömürge savaşındaki büyük kayıplarını, turistleri soyarak kazanmak hevesinde!

Bu satırlar, yirmi dört saatlik Paris misafirliğinin üstümdeki ve cüzdanımdaki ilk izleri... Hayır, hayır, ilk izleri değil, ilk yaraları!

YAZISIZ!

seviyesine yükselememiş bulunmamızdan yakınıyor.

Fakat her ne kadar sıçan kadar olamadık, veya kedi titizliği seviyesine yükselemedikse de, bizim de çok şükür kendilerine benziyebildiğimiz hayvanlar yok değildir.

Meselâ biz çarşıda satıcıysak tilkiye, alıcıysak koyuna benzeriz!

Alacağımız olunca şahine, vereceğimiz olunca kargaya benzeriz!

Bilhassa politika alanlarımızda, köpeğin ve kurdun her türlüsüne benziyenlerimiz çoktur.

Palavra sıkarken arslana, dişimizi sıkarken kuzuya, ve ilerlememekte ayak direDiğimiz zaman, hâşâ huzurunuzdan katıra benzeriz!

Muhâlefete geçince baykuşa, sonra iktidara geçince nedense dâima kuşa benzeriz!..

★

Şimdi:

«— Bu yazı ciddî mi, yoksa «alay» mı oldu?» diyeceksiniz!

Ben de size hemen cevap vereceğim: «Bu yazı, «Akbaba» fıkraları kadar «ciddî», ve başmakaleler kadar da mizah oldu!..»

Zira işlerimizden hangisinin «ciddî», hangisinin «alay» olduğu ayırdedilmedikçe, yazılarımızdan hangilerinin «ciddî», hangilerinin «alay» olduğu, ne yazanlar tarafından, ne de okuyanlar tarafından uzun müddet farkedilmiyecektir!

Büyük sahne sanatkârımız rahmetli «Naşit», vaktiyle Reşat Nuri'nin «Taş Parçası» isimli faciasını oynayıp da sonunda rolü icabı, ölmüş gibi yere uzanırken, ahali kahkahadan ortalığı kırıp geçirince, doğrulup kapanan perdeyi aralamış ve atılan kahkahaları büsbütün coşturan şu sözde ciddi ikazı yapmıştı:

«— Ne gülüyorsunuz yahu? Biz burada facia oynuyoruz!..»

Bu gidişle bizler de bu sütunlarda yazılarımızı galiba şöyle bitirmek zorunda kalacağız:

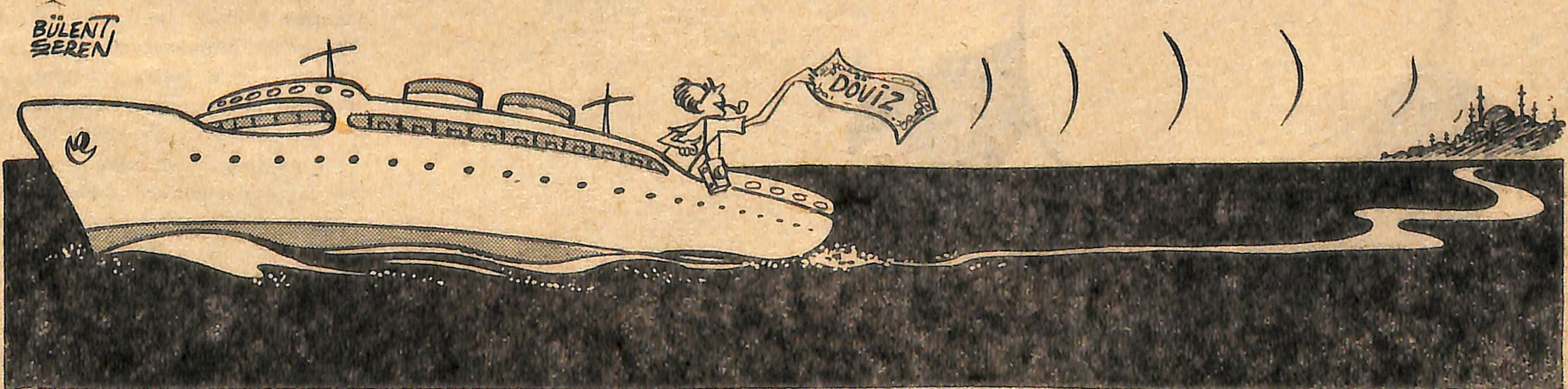
«— Ne ağlıyorsunuz yahu? Biz burada «mizah» yapıyoruz!..»

Ve başyazarlarımıza da herhalde şöyle demek düşecek:

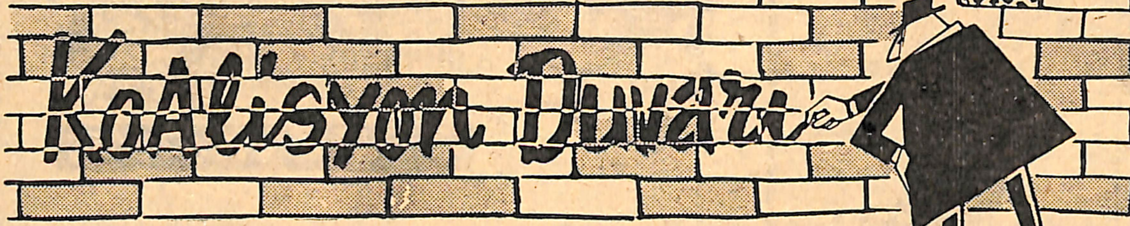
«— Ne gülüyorsunuz yahu? Biz burada ciddi makale yazıyoruz!...»

Naci Sadullah DANIŞ

Bazı turistler memleketimizde para bozduramıyor. (Gazeteler)

«Elveda!»

KADIN, kaldırımın önünden geçen taksiye eliyle işaret etti:

— Ne tarafa gidiyorsun oğlum?..

— Sen nereye gidecektin valde?..

— Ben Aksaray'a gideceğim.

Şoför biraz düşündü, sonra:

— Gel bakalım, dedi.

Ferahşan hanım, ilkin elindeki naylon zenbili otomobilin içine soktu, sonra kendisi inliye ıhlıya arabaya bindi:

— Hay Allah senden razı olsun şoför efendi oğlum, dedi. Demindenberi belki yirmi tane dolmuş geçti, bir tanesi bile başını çevirip bakmadı.

Şoför onu dinlemiyordu, bekliyenlere doğru eğilerek seslendi:

— Aksaray Beyazıt.. Aksaray Beyazıt..

Dolapdere'ye inen caddenin kaldırımında, elinde koskoca bir çuvalla, şişman bir adam bekliyordu. Şoför Ferit onun önüne gelince durdu:

— Nereye?..

— Aksaray..

— Sen de gel bakalım..

Adam çuvalı kapıdan sokmak istedi. O zaman Ferit el frenini çekip arabadan indi:

— Kapıyı zorlama, dedi. Bagaja getir onu..

Çuvalı iyice yerleştirip tekrar yerine geçti. Şişman adam da bindi. Kadın biraz huysuzlandı:

— Efendi, ne sıkıştırıyorsun o kadar?.. Bak yeldirmemim üstüne oturdun.

— Ka ben bir adamımdır, bir adamlık yere oturmuşumdur.

— Sen bir adam değil, bir buçuk adamsın.. Üstelik bir de Kadirli Ağası gibi yayılıyorsun. Biz de para veriyoruz. Sıkış sıkış gitmiye ne mecburiyetim var benim.. Herkes kendi hakkına razı olsun..

— He biraz şişman isek bacağımızın bir tekini arabanın dışarısına sarkıtalım istoorsun?..

Şoför karıştı:

— Uzun etmeyin be kardeşim.. Şunun şurasında on dakkalık yol gideceksiniz..

Adam biraz kımıldadı. Ötekiler de biraz daha yerleştiler. Kasımpaşa'ya yaklaşırken kaldırımın kenarında iki kişi daha belirdi. Ferit gene yavaşladı:

— Aksaray Beyazıt..

Adamlardan biri arabanın içine baktı:

— Biz iki kişiyiz ama..

— Biriniz gelin buraya, öteki arkadaş arkaya geçsin..

Kadın sinirlendi:

— Oğlum, arkada yer varmış gibi söylüyorsun.. Nereye sıkışacağız biz?

— Onlar da Allahın kulu be valde. Biraz sıkışıverseniz olmaz mı?..

— Yer yok ama oğlum..

— Sen bir parça kımıldasan, o da yerleşiverir be valde.. On dakka için yapıverin bir koalisyon..

— Hah, bir o eksikti.. Koalisyon yapalım da, birbirimizin gözünü mü oyalım?..

— Koalisyon diyorum valde.. Kayıver şöyle az bir şey..

— Kayıvermesi kalmış mı bunun artık?.. Neredeyse şu efendinin kucağına oturacağım..

— Oturuver beş dakka..

— Haaa, demek kovalisyon o demeğe geliyor?..

Arkaya binen adam, şişmanı da biraz itti. Yerleşmiye çalıştı ama rahat değildi. Enikonu sıkışmıştı. Sinirli bir halde:

— Bir.. bir.. bir.. parça öt.. öt.. öteye gider misiniz?.. dedi.

— Ka ben etli bir adamım. Kendiliğimden şişman olmadım ki.. Cenabı Allah öyle istedi ise, öyle olmuşumdur..

— Ham.. ham.. hamur işini az.. az.. az.. ye..

Ferahşan hanım büsbütün öfkelendi:

— Madem senin otomofilin bu kadar adamı almıyor, sen ne diye haddi istifasından çok yolcu alıyorsun?..

Şoför Ferit içerledi konuşulanlara

— Amma da uzattınız be lâfı.. dedi. İçeri girer girmez patırdıya başlıyorsunuz.. 147 lerden misiniz nesiniz?.. On dakka için koalisyon yapın dedik size, anlatamadık..

Ferahşan hanım yeniden sinirlendi:

— Sen hiç o kovalisyonun lâfını alma ağızına bakalım..

— Niye almıyacakmışım?..

— Benim başım, o kovalisyon yüzünden derde girdi.

— Nasıl derde girdi?..

— Evvelisi gün oğlumu vurdular kovalisyon sebebine..

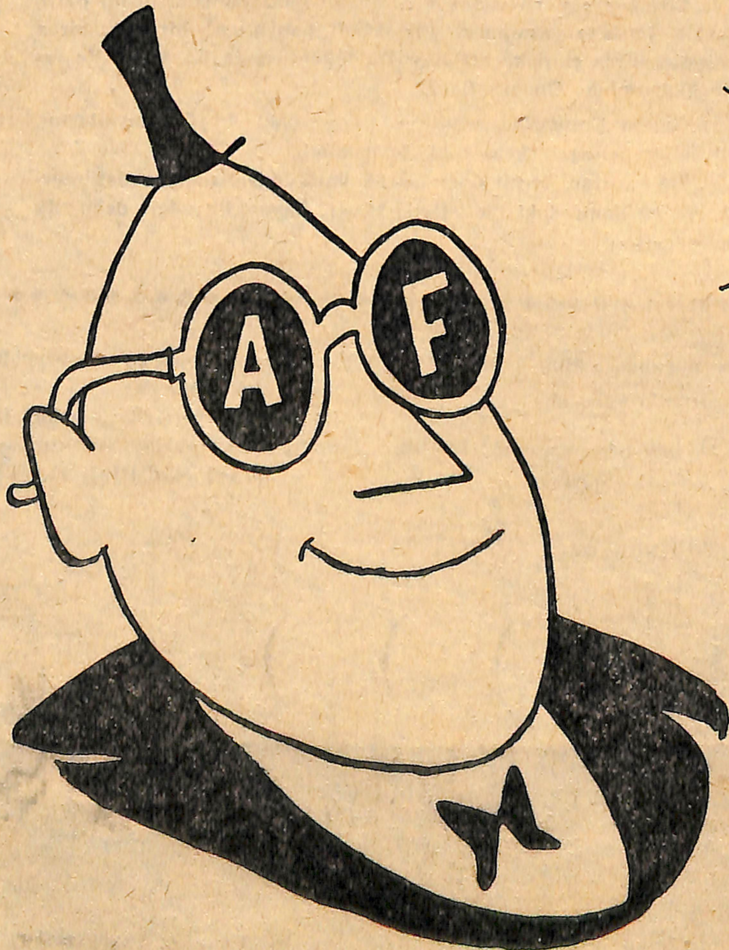
Yolcular susmuşlardı. Ferit merakla sordu:

— Kavga mı etti ki vurdular?..

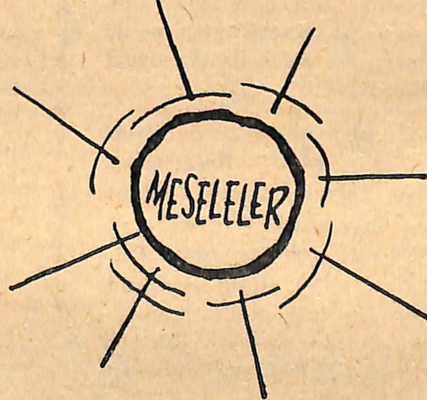
— Evet..

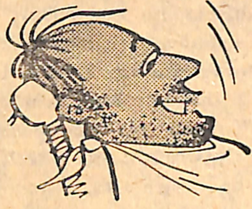
— Sebebi neymiş?..

— Angara'da Kovalisyon diyerekten bir şey varmış. Altı aydır hasta yatıyormuş, bir türlü iyileşememiş. Doktorlar ümidi kesmişlermiş. Bu hasta katiyen yaşamaz diyorlarmış. Bazı doktorlar da «Biz onu mutlaka yaşatırız» diyesiylermiş. Eğerki Kovalisyon mefat ederse, ortalık büsbütün karışacakmış. Onun için Kovalisyonu yaşatmıya bir komita kurmak istemişler. O Komitanın hazırlığını yapmak için de başka bir komita kurmuşlar. İşte, bu komitanın komitasının komitasının komitası, hazırlığın hazırlığının hazırlığını yapmıya başlamış. İlk siftah demişler ki, bu kovalisyonu yaşatmak için ne yapıp yapıp etrafına bir duvar çekmek lâzımdır, demişler. Duvar minare boyu olacakmış da hariçten gelip sataşanlar olursa, boyları yetişmiyecekmiş. Bu duvarın harcını, taşını, çimentosunu da hükûmet verecekmiş. Bunun üzerine duvarcı aramıya başlamışlar. Benim oğlan da eskidenberi inşaatlarda çalıştığı için duvar işlerinden iyi anlar. Kalkıp Angara'ya Kovalisyon duvarı yapmıya niyetlendi. Babası da, kulakları çınlasın, oldum bittim koyu Halk Partilidir. Seçimlerde çok iş gördü. O da, oğlanın kovalisyon duvarını yapmasına razı oldu. Donunu, mintanını ba-

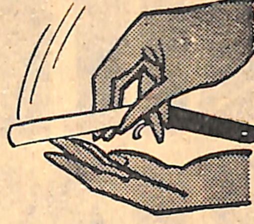

Güneş gözlüğü!

Çabuk çabuk

«Bu mizah manzumesi, şair Bekir Sıtkı Erdoğan'ın, meşhur: «Uzaktan gelmişim, yorgunum hancı!» şiirine benzetidir.»

Selâmünaleyküm muhterem berber!
Çırağı kahveye sal çabuk çabuk,
Sen de bakma aval aval yüzüme
Şu bizim sakalı al çabuk çabuk!

Marttayız kediler olmuşlar hızan,
Biz de kör şeytana uyarız bâzan,
Baktım mahalleden geçiyor Suzan
Dedim: içeriye dal çabuk çabuk!

Kendi namusluymuş, elâlem azmış,
Aşk hem bir günah, hem de bir hazmış,
Na mahrem kimseyle gezip tozmazmış
Dedi: bir nikâh kıy al çabuk çabuk!

Ben ikram eyledim, o susuz yuttu,
Ben tam fitil oldum, o bir buluttu.
Öpücük istedim elimi tuttu,
Kovandan çıkmazmış bal çabuk çabuk!

Şu geçim kaygusu ömrümü kazır,
Bir türlü çıkmıyor yoluma Hızır,
Gerisini sen bul, birisi hazır,
Bana bir atla üç nal çabuk çabuk!

Bir kusuru vardır her bir güzelin,
Girdisi, çıktısı bana ne elin?
Berber çenen değil, işlesin elin,
Kremi, podrayı çal çabuk çabuk!

Biz de çok lâf ettik bak sabah sabah,
Suzan yengenizi bekletmek günah!
Artık hoşça kalın dostlar, Eyvallâh:
Başıma gelir bu hâl çabuk çabuk...

Salâhattin KUTLU

vuluna doldurmuş. O akşam kafadarlarıyla bir elveda rakısı içmiye, Kumkapı'daki Yorgo'nun meyhanesine gitmişler. Arkadaşları tabii benim tosunumu kıskanmışlar. Kimi demiş ki, sen duvarı yaparken, ben de makara ile harç çekerim, demiş. Kimisi duvarın üstüne kiremitleri ben dizerim demiş Öbürküsü, kumunu elekten ben geçiririm demiş. Sensin bensin derken, aralarında bir dövüş çıkmış. Masalar, iskemleler, tabaklar, şişeler birbirine girmiş. Dövüşün orta yerinde, gözü kör olasıca, şoför Avni, bizim oğlanın böğrüne koca bıçağını sokuvermiş. Ferit meraklandı:

— Hangi Avni bu?..

— Lâleli durağında durur. İri Nebiye'nin oğlu..

— Haaa, tanırım onu ben.. Nefesçi Avni deriz ona biz..

— Elleri kırılsın işallah.. Ne demek nefesçi?..

— Yaniya çok esrar içer o..

— Haaaa, tevekkeli değil, bizimkiyle de esrar yüzünden kavga çıktı diyerekten evlâtçığıma iftira etmişler..

— Oğlunun yarası ağır mı bari?..

— Hem de ne ağır.. Böğrü delinmiş yavrucağımın.. Çok da kan zayi etmiş.. Ameliyat etmişler doktorlar.. Ama kanı azaldığı için yaşaması zorlaşmış. Bunun üzerine onu hastaneye götüren arkadaşlarından biri «Ben arkadaşım için kanımı veririm» demiş, kolunu uzatmış..

— Aferin, erkek delikanlıymış doğrusu..

— Ama o asıl kanını verdikten sonra başımıza işler açıldı.

— Neden?.. Kurtulmadı mı?..

— Kurtulmasına çok şükür kurtuldu. Ama gelgelelim, bu sefer babası, «Oğlum gebereydi de başıma bu iş gelmeseydi» diye hop oturup hop kalkıyor?..

— Babası niye kızıyor bu işe?..

— O da başka türlü bir deli.. Anadan doğma Halk Partililir. Oğlana kan veren arkadaşı da Edalet partisindenmiş. Vay efendim Edalet Partisinin kanı, bizim kanımıza nasıl karışırmış?.. Mezbahadan kan alıp oğlanın kanına eklemiye razıymış da, ille Edalet Partisinin kanı olmamalıymış. Olursaymış, soyumuz bozulurmuş..

Şoför Ferit, gülümsedi:

— Bırak be valde böyle boş şeyleri, dedi... Hepimiz insanız, hepimiz Allahın kuluyuz, hepimiz müslümanız hamdolsun..

— Aaaaa helbette... Elhamdülillâh.. Ama babası olacak herife bunu anlatamazsın ki.. Oğlanda bu kan varken ben onu eve almam diyor, başka bir şey demiyor.

— Peki ne yapacaksınız şimdi?..

— Gureba hastanesinde Doktor Pulat diyerekten bir doktor varmış, onda kan yıkamak için ezzalı bir ilâç varmış, oğlan iyileşir iyileşmez İlk Yardımdan çıkarıp Gureba'ya götüreceğiz de kanını ilâçtan geçirteceğiz, sonra da süzgeçten süzdüreceğiz.

Araba Aksaray'a gelmişti? Ferah-şan hanım:

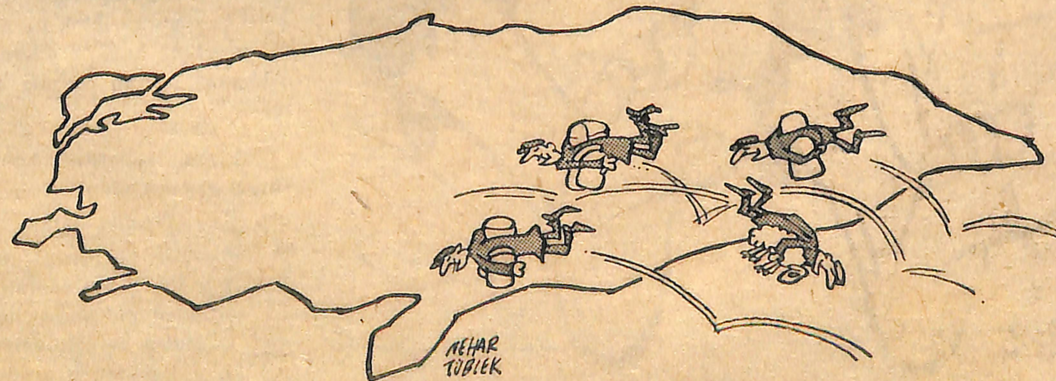
— Oğlum, dedi, Gureba'ya dolmuş nereden kalkıyor?.. Gidip doktoru bulayım da pazarlığını yapayım şimdiden, bakalım bizim oğlanı kaça temizliyecek?..

Ferit bir eliyle ensesini kaşıyordu:

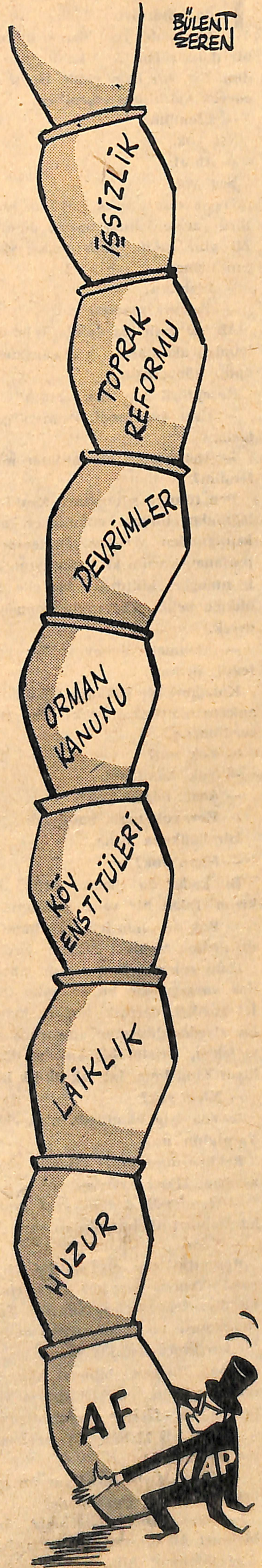
— Nah şu otobos duracağını geç, az ilerde topkapı dolmuşlarını sor, gösterirler, dedi..

Kadın, elindeki naylon zenbille o tarafa doğru yürüdü..

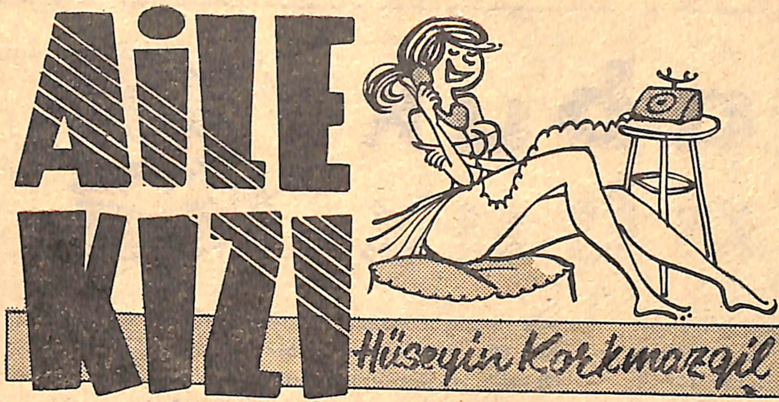
Adnan VELİ

Güney sınırlarımıza çekirge akını başladı. (Gazeteler)

Yerden göğe küp dizseler,
En alttakini çekseler,
Seyreyleyin gümbürtüyü!

TELEFON çaldı.. Bir daha çalsın da kaldırayım dedim. Bir daha çaldı. İnat damarım tuttu, bir daha çalsın ki kaldırayım dedim. Bir, bir daha çaldı. Hayır dua ederek kaldırdım reseptörü:

— Efendim?

Ses yok.

— Aloo!

Ses yok.

Hayır dua ederek koydum reseptörü yerine, işimin başına döndüm. Zil yine çaldı. İkiletmeden yapıştım hemen:

— Efendim?

— Palavra gazetesi mi?

Ah, ne tatlı ses öyle!.. Telefonun içinden akacaksın, varıp ağzından öpüp döneceksin.

Reseptörü cup dipe öptüm.

— Evet hamfendi, Palavra gazetesi...

— Mehmet Ali bey ordalar mı efendim?

Ben tüm yassılmıştım... Sanki kulağımdan birşey dökmüşler, etim kemiğimden ayrılmış. Derlenip toparlanamıyorum ki, konuşayım. Tatlı, utangaç, kültürlü bir aile kızı olduğu belli. Usturuplu konuşmak gerek.

— Mehmet Ali bey yoklar hamfendi, dedim.

Kulağıma bir kahkaha döküldü ki, anlatmama imkân yok! Ben tüm serildim:

— Yok mu?

— Yok, hamfendi...

— Aaa... demek yok!

— Eee, yok tabii, hamfendi...

Bir kahkaha daha..

— Niçin yok?

Bu kadar da olmaz artık! Aile kızını falan bir yana koydum:

— Yok da onun için yok hamfendi, dedim. Mehmet Ali bey yok.

Hani yok mu, kral olsam tahtımdan vazgeçerdim bu kahkaha için! İri gövdeli, daracık boğazlı kristal bir şişeden dünyanın en sarhoş edici içkisi, kristal bir kadehe dökülüyor sanırdınız. Lık lık lık lık lık...

— Niçin yok?

— Yok işte hamfendi, n'aapalım? Yaratalım mı?

Bekliyordum ki, «Mersi» deyip ayrılsın. Hayır, ayrılmıyor.

— Hamfendi, dedim, yâni mutlaka Mehmet Ali bey olması şart mı?

— Yooo....

Reseptörü cup diye öptüm. Ah, o nasıl «Yoooo» öyle be! Şu telefonu ne diye icadederler bilmem? Telefon olmasa, bu «Yooo» diyen dudaklar karşımda olacaktı. O zaman... O zaman... Eh işte... bilmem ki..... Bu hınzır telefon bizi birbirimize yaklaştırmıyor, tersine, uzaklaştırıyor.

— Peki, siz Mehmet Ali beyi tanıyor musunuz?

— Yooo... Öyle birisi var mı gerçekten Palavra gazetesinde?

— Yooo... Ama, isterseniz ben Mehmet Ali olurum. Buyurun, bendeniz Mehmet Ali...

O güzel kahkahaya başka kahkahalar da karıştı. Tamam, işimiz iş, Yuvasına düşmüşüz biz... Gecenin bu saatında dalga geçecek birini arıyor hanımcık. İyi ya, işlerim başımdan aşkın. Hay Allah...

— Hamfendi, niçin sustunuz, kapatalım mı?

— Hoşlanmadınız mı Mehmet Ali bey?

— Yooo... şey... hayır.. estağfurullah... Hoşlanmak değil, bittim! Fakat... ne bileyim... Sen sizin evde, ben bizim evde... Ne anladım bu işten? İsterseniz yarın falanca yerde buluşup tanışalım... Malûm ya, bizim çalışma saatimiz...

— Aaaa, ben çıkamam ki..

— Neden?

— Ailem çok mutaassıptır. Öyle bildiğiniz kızlar gibi caddelerde sürtüp gezmeme izin vermezler ki...

Bak sen işe! Kız bir anda melek kesildi başıma...

— Peki, n'aaparsınız, bütün gün evde mi oturursunuz?

— Ee, tabii... Arkadaşlar gelir, kitap okuruz, çene çalarız, eğlence düzenleriz, dansederiz...

Hemen yapıştırdım:

— Arasıra telefonla şunu bunu işletirsiniz...

Bir kahkaha koptu öte baştan. Derken bir kapı gıcırdadı, ardından şakır şakır bir caz...

— Bana bak hamfendi, dedim, şu telefonu icadedenin gözü kör olsun!

— Ayy, valla çok tatlısınız Mehmet Ali bey...

— Hımm, tatlıyımdır ya... Ama siz benden daha tatlısınız şekerim. Tıpkı yaz güneşinde elif elif çatlamış löp inciri gibi, ballarınız akıyor!.. Adınızı öğrenebilir miyim acaba?

— Hayır, söyliyemem. Dedim ya, ailem çok muhafazakârdır.

— Peki, nerden telefon ediyorsunuz?

— Onu da söyliyemem.

— Maşallâh güzel eğleniyorsunuz. Caz pek tatlı. Taassubun bu derecesi..

Sesine bir durgunluk çöktü birden:

— Hep can sıkıntısından...

Ardından bir kahkaha... Telefonu kapatacağım, fakat yapamıyorum.

— Demek aileniz çok mutaassıp, sizi bir yerlere bırakmıyor, öyle mi?

— Ay, vallâhi çok mutaassıp... Hiç gözümü açtırmıyorlar. İnsanın bir erkek arkadaşa ihtiyacı olmaz mı? Sevişmek, gezmek, hayatı enine boyuna yaşamak benim de hakkım değil mi beyefendi? Aile kızı olduk diye, hep dört duvar arasında mı geçireceğiz hayatımızı? Her genç kız evlenmek ister... Tabii ben de istiyorum. Ama, kimselerle tanışmama izin vermiyorlar ki...

O durmadan konuşuyor, Arasıra kapı açıldıkça, salondan caz sesi duyuluyor. Sarhoş kahkahalar geliyor. Bizim aile kızı, tam anasının kızı! Kimbilir bu işletmede ben kaçıncı oluyorum? Bile bile lâdes diye buna derler işte.. Ama, gecenin bu saatında bu sesi duymak bile dinlendiriyor insanı.

— Bakın, hamfendi, dedim, ben de yalnızım. Yâni bekârım. Sizin gibi bir kızla evlenmek isterim. Ama, aramızda bu telefon oldukça buna imkân yok. Aile kızı olduğunuzu anladık. Yarın falanca yere gelir misiniz? Çok sevdim sizi.

Bir süre karşılık alamadım. Fısıldaşmaları duyuyorum. Minik kahkahalar geliyor kulağıma. Neden sonra:

— Maalesef gelemem, dedi. Ailem bırakmaz. Ama, bakın size bir olay anlatayım. Ayy, hâlâ kalbim çarpıyor korkudan. Geçen gün Kızılay'da otobüsten indim, hızlı hızlı yürüyordum. Aloo!

— Evet, dinliyorum hamfendi...

— Hızlı hızlı yürüyordum... Arkamdan bir çeken oldu. Eteğimden tutmuş, bırakmıyor beni. Ayy, kalbim duracak... Korkudan dönüp bakamıyorum. Birileri görecek diye ödüm kopuyor. Ben yürüyorum, o çekiyor. Ah, ne terbiyesizlik... Caddenin ortasında da olmaz ki, di mi ama? Ah hayatım, neymiş biliyor musunuz?

Derin bir göğüs geçirdi, ardından bir kahkaha attı:

— Neymiş biliyor musunuz? Elimde örme çantam vardı. Meğer örme çantamın deliği, arkamdaki erkeğin düğmesine takılmış. Hah hah hah... Ben yürüyorum, adam da arkamdan geliyormuş...

Ben sesin müziğine dalmışım, birden uyandım.

— Anlamadım, dedim, neyin adamın neresine ne olmuş?

— Ayol, örme çantamın deliği, arkamdaki erkeğin şeyine, düğmesine takılmış. Nasıl korktum ama!.

— Hımmm... Çok güzel...

— Nasıl, beğendiniz mi?

— Beğenmek ne kelime, bittim, bittim! Arasıra böyle takıldığı oluyor mu bu deliğin?..

Bir kahkaha boşandı kulağıma.. Yalanım yok, kızardım.

— Müsaade eder misiniz hamfendi, dedim. İşlerim çok ta...

— Aaa, hoşlanmadınız mı?

— Hoşlandım tabii, hoşlanmaz olur muyum? Ama, o düğmesine takıldığınız herifin yerinde olmak isterdim.

Telefonu kapattım. Yeniden çaldıysa da, açmadım.

O geceden sonra, Kızılay'a her inişimde aklıma bu çanta - düğme hikâyesi gelir. Örme çantalı kadınların ardından gidişimin nedeni budur. O kadar da çok örme çantalı var ki, hangisinin o aradığım aile kızı olduğunu bir türlü anlıyamadım.

İşler yolunda!

Tepeden bakma!

Şeytan diyor ki

Dün öyleydi, Bugün böyle!..

Bundan yirmi yıl önce akraba düğününde yahut ailecek bira içmiye gidilen cazlı yaz bahçesinde tanıdık kızını dansa kaldırmak bir maarifetti.

Delikanlı içinden papatya falları açardı:

— Kaldırsam mı, kaldırmasam mı?

Akardeon ve keman seslerile yürekler arzudan titrer, gençlerin bakışları birbirine takılınca, kızlar gözlerini yere indirirlerdi.

Bazı aileler daha önceden kızlarıyla pazarlık ederlerdi:

— Baban bu akşam götürecek bizi ama kimseyle dans etmek yok.

Arkadaşlarıyla yeni alınan pikapta rumba talim eden kız:

— Ya biri kaldırırsa, diye sorardı.

— Ayağım ağrıyor, dersin.

Daha insaflı olanlar şifahi bir liste sıralarlar:

— Kuzeninle, Hilmi Beyin oğluyla, bir de Ferudunla dans edersin, onlar senin kardeşin sayılır, derlerdi.

Böylece peşin peşin sıkıya koşulan kızlar, akraba çocuklarının bakışları karşısında gözlerini yere indire kaldıra, ayaklarıyla tempo tutarlar ve nihayet anlayışlı bir büyüğün:

— Gençler ne duruyorsunuz dans etsenize, teşviki üzerine, bacakları dolaşa dolaşa gelen kırmızı yüzlü ahbap çocuğunun reveransına fısıldar gibi:

— Peki, derlerdi.

Dansda birbirine sarılıp, yanak yanağa gelmek yoktu. Daima iki gencin arasında bir karışlık bir mesafe bulunurdu. Delikanlı samimiyeti ilerletmek için:

— Tango sever misiniz? diye sorardı.

— Severim. Siz?

— Ben de severim.

Sonra sinemalara romanlara geçilirdi.

Eve dönünce de hayaller içinde gizli hâtıra defterlerine notlar düşülürdü:

«Mesudum, onunla iki defa dans ettim»

Bugün etrafa klark çeker gibi, tek kaşını kaldırarak bakan oğlan, çiklet çiğneyen kıza göz atıyor:

— Kalk da tepinelim biraz be...

Savrulan vücutlar, kırıtan vücutlar, dalgalanan vücutlar, hızını alamayıp cam gibi birbirine yapışan vücutlar...

Tango sever misiniz, yerine asi bir tenkidin keskin palasında birleşiyor konuşmaları:

— Bizim masadakilerin de hepsi çemüş bu akşam.

— Boş ver amaaan, enayiler.

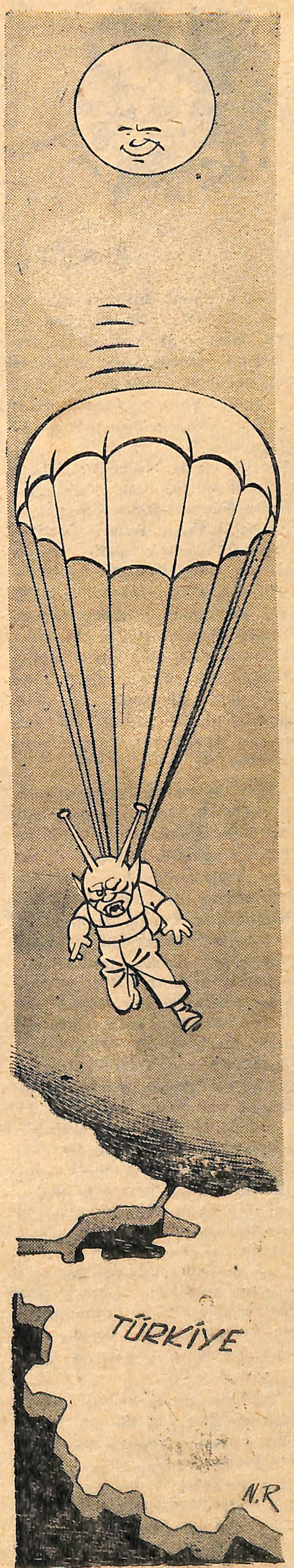
∴

Genç erkeğe, sıkışınca zorlama bir küstahlığa sığınan suni bir şahsiyet kazandırdık. Genç kızı, argo esprisi ve sözde kayıtsızlık zırhıyla erkeğe yaklaştırdık. Fakat ne erkeği, ne de kızı kafaca insana yaklaştıramadık.

Bir büyük boşlukta kimi sinema gölgelerinden koparılmış sert erkek, kimi de vamp oluyor. Eğleniyormuş gibi de görünüyorlar. Fakat tam mânasile ne birbirlerini anlıyorlar, ne birbirlerini tamamlıyorlar, ne birbirlerini dolduruyorlar. Zaafları meydana çıkmasın diye kimseye belli etmedikleri bir kıvranış içinde saadeti arıyorlar. Müzmin bir can sıkıntısıyla, derin bir bezginliği sahte kahkahalarla süslemiye çalışıyorlar.

Dünün gençliği çok mesut değildi, bugünün gençliği hiç mesut değil. Hayatı anlamadan uyanmanın acısı kendilerine çok pahalıya mal oluyor, yazık...

Şeytan Çekici

Ay — Türkiye'den bana kimsenin geleceği yok... Bari biz ona gidelim...

Ankara Mektubu

NİMET ARZIK

Ankara'ya mektup...

Aband'tayım... Ankaraya açık mektup yollamak istiyorum. Ona, buna, şuna, en yazılmıyacaklara yazıla yazıla açık mektup müessesesi müptezelleşti, amma ben şehre yazıyorum... Bayram münasebetiyle ıssızlaşmış, yaşanır hale gelmiş Ankaraya...

Artık biz de Avrupalılar gibi, tatillerde soluğu, soluk alınacak yerlerde almağa başladık... Sebebi, gene küçük hesap: Tatilden faydalanmak değil, bayram külfetini ıska geçmek için... Öyle olsa şu cennet gibi dağlardaki (Aband'ta küçük dağ kulübemden görünüyor) yeşilliklerde dolaşan olur, şu çam kokulu, mantar kokulu yeşilliklerde... Yok dolaşan... Hepsi, aşağıdaki otelin önüne kümelenmiş parasollar altında, Roma devrinde gibi yarı uzanık, dairedeymiş gibi çay kahve getirtmekte...

Zarif bir dostum Fransaya hareket ediyordu birkaç gün evvel. «Biraz demokrasisiz, koalisyonsuz, politikasız yaşamak istiyorum da ondan uzaklaşıyorum bir süre için buralardan» diye nefes nefes içini boşaltıyordu. Burada da insan içini nefes nefes boşaltabiliyor, bütün tasalardan, bütün tortulardan... Farkında mısınız?... Biz Ankara halkı «entoksike» durumdayız, politikayla, dünyamız tek yol oldu. Dilimizi bilmiyen biri dinlese bizi, «koalisyon» dan, Halk Partisinden, Adalet Partisinden, İnönü'den, Gümüşpala'dan başka kelime az duyar. Bu kelimeleri ekmek zanneder, su zanneder, toprak zanneder, aşk zanneder, dünyayı dolduran şeyler zanneder her an dudaklarda oynaşanın... Aklına getiremez ki dünyamız bomboş olduğu için her an beyhudelikleri anıyoruz...

Bu Aband, Ankaradan 200 kilometrede. Başkent'in sayfiyesi olabilir. Şimdiyedek olmamış. Neden?... Gürültüden patırtıdan. Galiba biz gürültüye patırtıya yaşamak diyoruz!..

Tepelerin ortasında berrak bir vicdanın gözü gibi bir göl, Aband gölü... Krater gölüymüş. Yani, ateş püsküren yeraltının ağzıymış... Şimdi ne huzurlu!... İnşallah biz de bunca ateş püskürdükten sonra onun gibi oluruz. Gene düşünüyorum. Ne kadar fantezisiz insanlarız diye... Herşeyi bunalmış hükûmetten bekliyoruz... Otel var burada, dağ kulübeleri var... Yaşamak için ne lâzımsa var... Hiçbir göz göze, burun buruna yaşamaktan hazeden genç çift yok mu burada? El ele verip ufak bir kantin, şipşirin bir lokantacık, mütevâzi bir pansiyoncuk açacak... Onlara da gece lokallerinin dumanlı havası mı, politikanın bulanık havası mı lâzım yaşamak için ille ve ille?...

Vallahi billâhi ölmüşüz. Politikadan ölmüşüz, koalisyondan ölmüşüz, donmuş ölçülerden ölmüşüz. Aband'da dirilelim! Daha nelerden ölmüşüz, sen söyle Ankara!..

Birleşmiş Milletlere Asmalı.

Hem de altın çerçeveyle çerçeveleyip, bir halk şairimizin şu dört satırını:

«Osman iş görmüyor dense,»
«Ses çıkmaz milyonlar yense»
«O senin yakının bense»
«İnsanım kâfi değil mi?...»

Osmanın yerine ister Paul deyin, ister Edward, ister Hans...

Radyoda.

Bu hafta politikayı bıraktık, onun için, tiyatroya dokunuyoruz, şiire sapıyoruz, radyoya takılıyoruz...

Bırakın uyutucu programları, bırakın uluorta konuşmaları, bırakın isabetsiz buluşları, biz dinleyicilere, en çok ezâ veren bir nokta var... Okuyucularım namına dile geliyorum! Halk Türküleri dejenere ediliyor... Hepsi birer göbek havasına döndü. Birer meyhane türküsüne döndü... Neden mi?.. Halk türküsü «saf» lık ister, inanç ister, iman ister. Niçin Erzurum ekibi diyoruz, Konya ekipi diyoruz da, festivallere onları gönderiyoruz öyleyse?.. Pek âlâ, operanın bale trupunu hazırlayıp gönderebiliriz değil mi?... Belki hareketler daha «eksersiz» li olur, daha muntazam olur... Amma birşey kaybolur... Kişilik kaybolur, renk kaybolur, toprak kokusu kaybolur...

«Aşıklar» varken, neden profesyonellere rağbet edilir radyoda onu kafamda düzenliyemedim... Galiba gene diktatörlük merakından... Radyomuzda «değişmez şeflerimiz» var, politikamızda olduğu gibi... Ve politikada ne çekersek, bunlardan çektiğimiz gibi, radyoda da, değişmez müzik şeflerinden çekiyoruz...

Değişmezlik... Yaşasın!...

Amma folklorlarımız da ölmesin, e mi?...

Harcamıyanlar.

Politikada kendilerini harcamıyanları satıyorlardı, kısa sürdü:

— «Nihad Erim'le Kasım Gülek...»

Ayni fikirde değilim...

En çok harcıyanların başında da Coşkun Kırca'nın ismi geçiyordu...

Gene ayni fikirde değilim:

— «Neyi harcadı ki?...»

Yeni Bina.

Meclise girmiş çıkmıştık, her girişte duyulan sıkıntıyı, her çıkışta duyulan çaresizliği duyarak... Milletvekilleri de o çaresizliği duyuyorlardı bizim kadar ki, iğreti iğreti uğruyorlardı, iğreti oturuyorlardı mecliste... Ziller durmadan zıngırdıyordu onları salona dâvet için... Eskiden hiç olmazsa koridorlar dolardı. Şimdi koridorlar da boştu, ziller ancak boşlukları, boşluklardan çağırıyordu. Reis vekili, Refet Aksoy mektep talebesi azarlarcasına «var» ı «yoğu» azarlıyordu...

Çıktık dışarıya gazeteci arkadaşlarla. Aralarından biri, bir devrin, artık hangi devirse, gaflet anıtına baktı baktı... «Senato kısmı opera binası olabilir» dedi, «şu kısım konservatuar... Bodruma da yüz tane gece klübü yerleştirilebilir»...

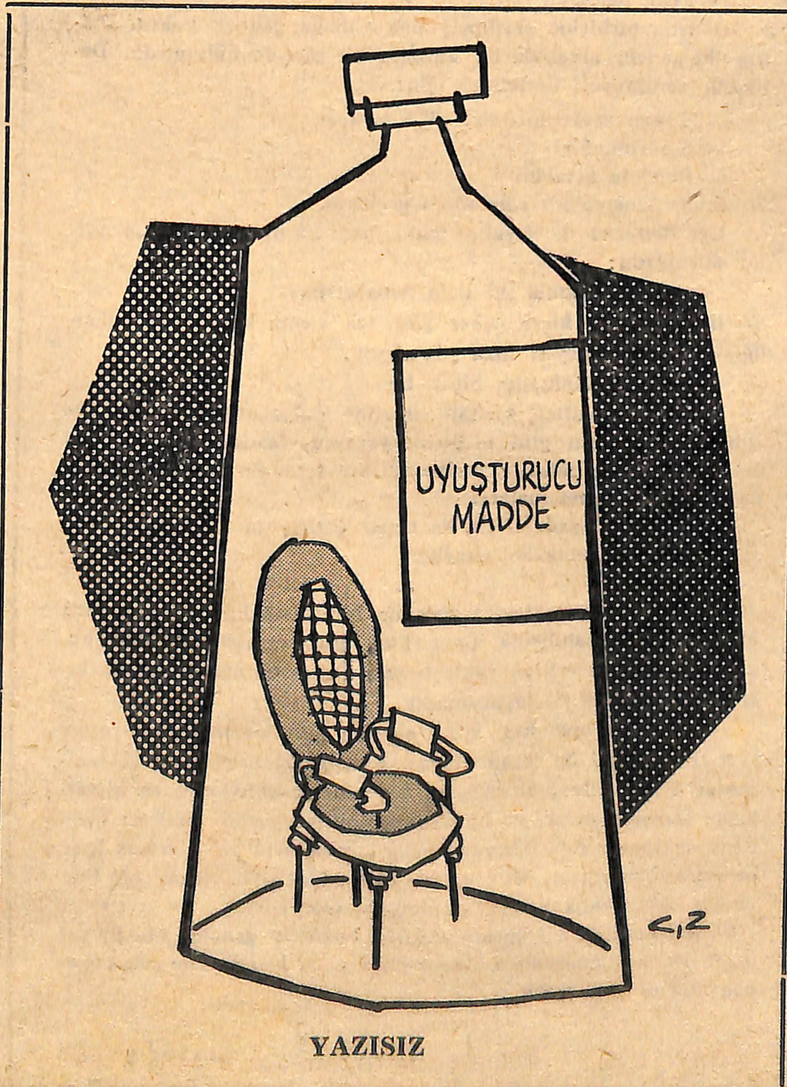
Durduk, lâkırdılarını ciddî ciddî tarttık, «evet olabilir» dedik...

O sırada mecliste bulunan milletvekili azınlığı yapıyı terkediyordu. Toplantıyı bu sefer, nisap dolmadı diye; reis dağıtmıştı...

Uyuyor,

Tahsin Demiray konuşurken, dostum Gülek Mecliste durmadan uyuyordu...! «Uyumuyordum» vallahi billâhi demesin, uyumak ayıp değil... Her akşam kendi dediğine göre saat onda yattığına göre, neden bu kadar uykusuz anlıyamıyorum!.. Son zamanlarda hep öyle, hep!..

Nimet ARZIK

YAZISIZ

İşsiz — Affetmiyorum!..

BOLŞEVİKLERDEN kaçıp Türkiye'ye sığındığım tarihlerde İstanbul sokaklarında dolaşırken nerede büyükçe bir ev görsem:

«— Acaba dostum Pierre Loti'nin bahsettiği harem burası mı? diye durarak yüksek duvarlara, esrarlı kafeslere bakardım.

Ne münasebet! İçinden çıt bile işitilmiyen harem mi olurmuş? Harem dediğin yerde bol bol işret ederler her halde. Zevk, musikî ortalığı inletir. Sert sakallı şark zenginleri, âhû gözlü Çerkes kızlarının kucağına yan gelirler.

Biz Fransız kitaplarında haremi böyle öğrendik. Ama hani harem?

İstanbul'a geldiğimin hemen ertesi günü sabahtan akşama kadar harem aramakla vakit geçirdim. Lâkin ne yazık, bulamadım.

Yoruldum, dizlerimde derman kalmadı. Odama dönüyordum...

— «Yatağıma yatayım da biraz dinleneyim. Sonra gene keşfe çıkarım.» diye evimizin bulunduğu sokağa kestirme tarafından girdim.

İşte bizim bina ötede... Kırk elli adım ötede.

Bir de ne göreyim? Bütün lâmbaları pırıl pırıl yanmış koskoca bir ev. Herhalde konak. Pencerelerden acaip bir musikî sızıyor. Galiba alaturka dedikleri tuhaf nesne bu olacak. Burnuma, votka kokusunu andırır keskin, fakat anasonlu ispirto kokuları çarptı.

— «Türklerin meşhur rakısı olacak!» diye düşündüm.

Evin içinden ayak sesleri, derinden derine kadın kahkahaları geliyordu.

— «Hah, tamam! - diye sevindim. - Gökte ararken haremi yerde buldum. Kimbilir Sultan Hamid'in hangi paşası içerde keyif çatıyor... Şarkın esrarı ile aramızda yalnız bir divan kaldı. Ah ne olur, şu engel de ortadan kalksa. İçerde ne olup bittiğini görsem.»

Tam ben böyle düşünürken birdenbire haremin kapısı açılarak ki bu, meşhur Çerkes cariyelerinden olacaktı. Kimbilir hangi esir taciri bir gece baskını tertipliyerek bu âfeti ana baba yurdundan çalmış, sonra İstanbul'a esir pazarına getirerek Abdülhamid'in Yıldız'ına çuval çuval altın karşılığında satmış. Kızıl Sultan da sevgili vezirinin, - meselâ Sarayburnundan Jön Türkleri denize dökerek idam ettiği için - bu baha biçilmez cariye ile mükâfatlandırmıştı. Bu, muhakkak ki böyleydi. Çünkü Batı yayınlarında Şark'ı böyle anlatırlar. Ah, ey Şark!.. Ey füsunla, esrarla dolu Şark!

Aferin Bolşeviklere ki, bizi yelken kürek koğarak buraya sevkettiler. Baksanıza: Ne harikulâde şeyler görüyoruz. Yoksa Petrogradda oturarak mecmualara hikâyeler yazıp dururken İstanbul'u ziyaret etmek kimin aklına gelirdi.

Bir taraftan Harem kapısındaki dilberlere bakıyor, öbür taraftan bunları düşünüyordum.

Şark âfeti bana gülümsedi. Göz etti. Anlamadığım bir dilde sözler söyledi. Beni elimden tuttu. Esrarlı konağın kapısına doğru sürükledi.

Demek talihin yüzü bana gülüyor? Demek iki adım daha atarak şu basamakları çıktıktan ve şu kapının öte yanına geçtikten sonra hiçbir Avrupalı Don Juan'ın burnunu sokamadığı Harem'e ayak basacaktım!

Peki ama sonra?

Ya Sultan Hamid'in müstebit paşası beni Harem'de enselerse? Vakıa ben cesur adamım. Hayatımı bir aşk macerası yolunda hiçe sayarım. Haydi kendim öleyim, neyse... Fakat şu günahsız dilber benim uğrumda niçin öldürülsün? İnsafa sığar mı? Jön Türkleri çuvallara koyup Sarayburnundan denize atan paşa, hiyanetini öğrendiği bu kızcağıza neler yapmaz!

Bu düşünceler üzerine Harem'e girmekten vazgeçip Çerkes dilberinin elinden kurtuldum; gerisin geri yürüdüm. Şark âdeti gereğince yedi kere yerden temenna ettim.

Ben geriledim, dört İngiliz bahriye neferi ilerledi. Ellerini, kollarını sallıya sallıya sanki babalarının evine giriyorlarmış gibi Harem'e daldılar.

— «Allah Allah!. - diye düşündüm. - Zahir bunlar Paşanın yakın akrabaları?»

Bana benden olur her ne olursa,
hasım rahat bulur dilim durursa!

demişler ya. Dilim durmadı, her maceramı, yâran meclisinde votkayı fazlaca kaçırıp anlattım.

— Hangi sokakta bu harem? diye sordular.

— Tokatlıyan'ın arka tarafında. Benim oturduğum sokakta.

İşte o zaman kahkahalar yükseldi. Vâkıa ben mizah muharriyim; dudaklarda ince, zarif gülümsemeler yaratmak san'atımdır; lâkin «güldürücü» olmak başka, «gülünç» olmak gene başka. Gülünç mevkide kaldığıma kızarak, ağzımı açacak, gözümü yumacaktım ki, bir arkadaş beni köşeye çekti.

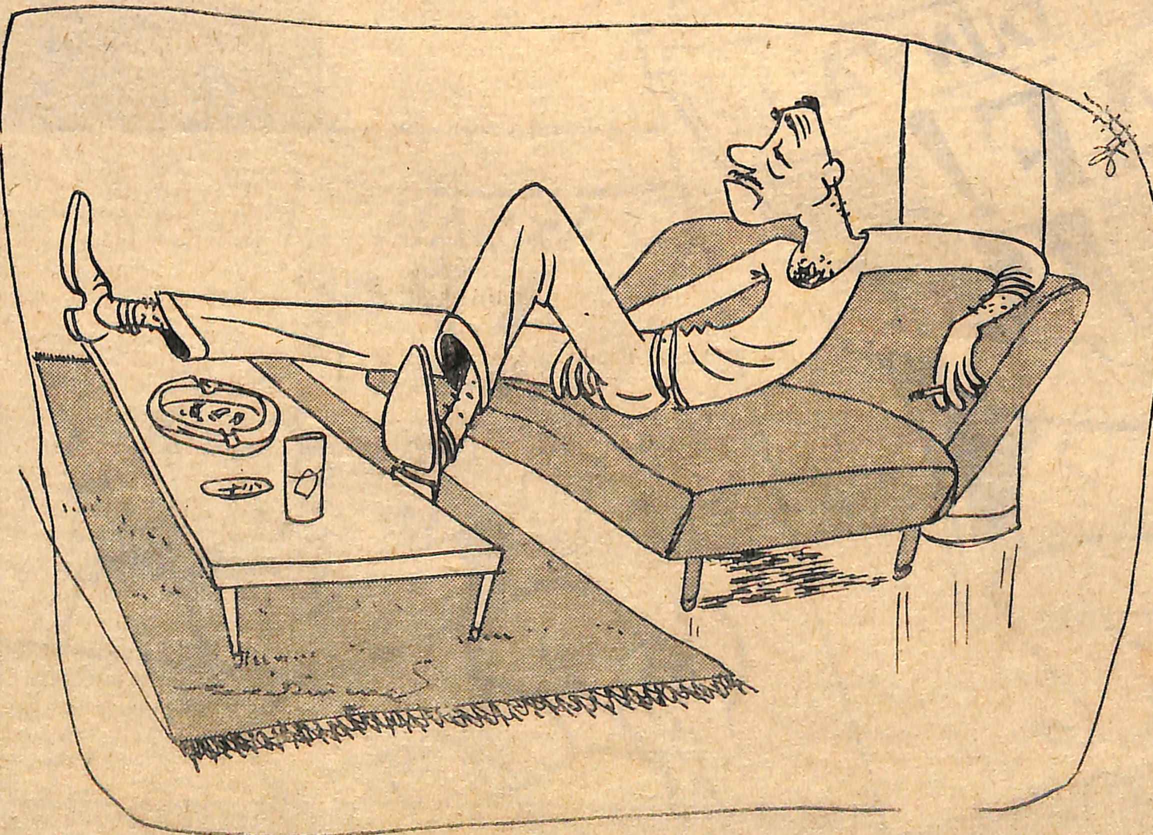
— Senin Harem sandığın yerin ne hane olduğunu anlamadın mı? - dedi; ve kulağıma öyle yüz kızartıcı bir söz söyledi ki pancara döndüm.

— İmkânı yok! - diye haykırdım - İmkânı yok, efendim. Nasıl kabil olur bu? O konak, benim oturduğum sokakta. Demek beni kandırıp kötü yerlerde oda kiralatmışlar. Şimdi gösteririm ben ev sahibem olacak o cadı rum karısına..

Öyle bir küfür edecektim ki, baştan aşağı donatacaktım. Birdenbire aklıma geldi: O, Rumcadan başka dil bilmiyor, ben Rumca bilmem. Küfürlerimi anlamıyacak.

Bereket talihim yaver oldu. Köşebaşını saparken sokakta limon satan bir Rum kızına rastladım. Herhangi bir insanın milliyetini anla-

Mardin olaylarından ilhamlar :

Sporcu!..

mak hususunda ancak İstanbul halkına has keskin bir kavrayışla bu kızcağız benim Rus olduğumu çaktı. Bozuk bir Rusçayla bana limonlarını methe koyuldu.

— Hayır kızım, limon istemez. Lâkin iki sokak öteye benimle beraber gelir de sana söyliyeceklerimi ev sahibeme tercüme edersen zahmetine karşılık yarım papel var.

Aynı zamanda kıza 50 kuruşluk kâğıt parayı gösterdim. Bilmem söylediğimi anladı mı? Yoksa paranın cazibesine mi kapılarak peşim sıra yürüdü? Tuhaf şey! Koluma da girdi.

— «Zahir - diye düşündüm - satıcı kızların, insanın koluna girmesi Bizans âdetlerinden olacak.»

Ev sahibeme neler söylemesi lâzım geldiğini kıza anlatmağa koyuldum. Lâkin Rusçası pek kıt olduğundan çetrefil cümleleri anlamıyordu. Nihayet ayağımı göstererek şöyle sormağa mecbur kaldım:

— Bunun Rumcası ne?

Rum kızı, ağzında lokum çiğner gibi anlaşılmaz bir kelime söyledi.

— Pek âlâ. - dedim. - İşte o söylediğin şeyi bir daha madamın evine basmıyacağımı söyle.

Ev sahibem kapıyı açıp da Rum kızı ile kol kola içeri girmek istediğimi görünce zenbereği boşanmışçasına bir Rumcaya başladı. Sanki lâf yağmuruna tutulmuştuk. Kocakarı soluk aldırmıyordu. Lâkin ben bir fırsatını bularak:

— Ne diyor? - diye sordum.

Rum kızı, ev sahibesinin dediklerini Rusçaya çevirdi:

— Demiş bu karı: «Yok kadın beraber bu evde girmek.»

— Ne?!! Ev sahibem «bu eve kadın getirmek olmaz!» mı? diyor. Ben ne zaman kadın getirmişim buraya?

— Şimdi vresi! Ben hanım değil?

Limoncu kız, fettan bir tavırla bana omuz vurdu. Odamdan bir takım başlar uzanmış bana bakıyordu. Kapının önüne halk birikmiş bizi dinliyordu. Geldiğimizin ikinci günü İstanbul'a rezil kepaze olacaktım. Yarım papeli eline sıkıştırarak hemen kızı savdım.

Omzuma bir el dokundu. Döndüm baktım. Mevsim karnaval olmamasına rağmen garip kılıklı bir adam. Göğsünden tâ kasıklarına kadar beline kat kat bir nevi kırmızı yün sarmış. Kıvrılan dalga halindeki saçları, tepesi sivri siyah fesinin kenarına yükselmiş. Ayağında yuvarlak ökçeli, sivri burunlu pantuflalar.

Bana Türkçe bir şeyler söyledi. Ne dediğini anlamadımsa da sonradan bir Türk'e sormak üzere defterime Fransız alfabesile not ettim:

«Paralari outchlandin ama kizi katchirttin, imanim! Youf be!..»

Vâ - Nû

MİLLETLER GÜLÜYOR!

NİÇİN?

Nişanını niçin bozduğunu sordukları zaman:

— Zaten dedi; olmıyacak bir şeydi... Çok genç değildi, zengin değildi; fazla güzel değildi; câzip değildi; başka birisiyle tanıştı ve hemen evleniverdi. Ben de arkadaşlarımın nasihatini dinleyip nişanı bozdum.

Tembellik!

Kentucky'li köylü ve ondokuz yaşındaki oğlu ateşin karşısında bağdaş kurup oturmuşlardı. Saatlerce konuşmadan, böyle pipolarını içerek oturduktan sonra, bir ara baba :

— Oğlum dedi; haydi dışarı çık ta yağmur yağıp yağmıyor mu bir bak!..

Oğlu cevap verdi:

— Baba, niçin köpeği çağırıp ıslak mı değil mi bakmıyorsun?

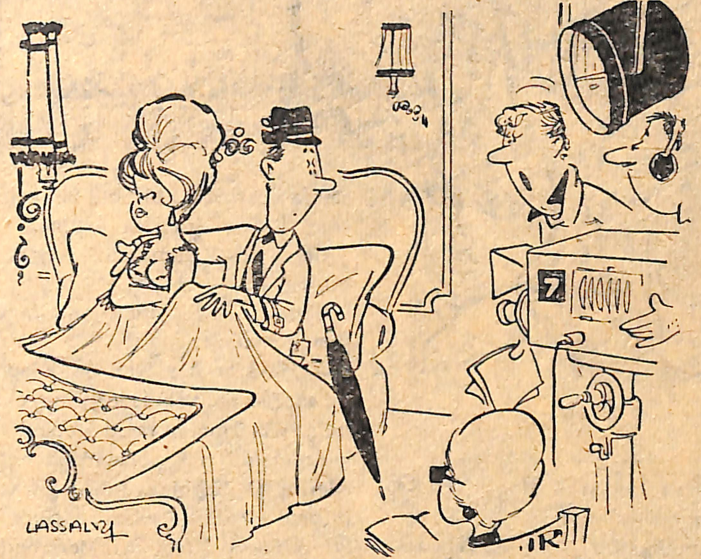
O halde!

Doktor, isteri buhranlarından şikâyet eden hastasını uzun uzun muayene ettikten sonra:

— Madmazel dedi; sizin için tavsiye edebileceğim yegâne şey, evlenmenizdir.

— Fakat doktorcuğum ben evliyim!..

— Ya! O halde boşanınız.

— Yatak sahnesi böyle çekilmez... Hiç olmazsa şapkanızı, kravatınızı çıkarınız!

Endişe

Bir gece evvel geç vakitlere kadar içip eğlendiği partiden sonra sabah, kazan gibi bir kafa ile uykudan uyandı. Ağzı zehir gibiydi ve sarhoşluğu devam ediyordu. Bu halde çalışamıyacağını anlayınca patronunun evine telefon etti:

— Çok fena halde üşütmüşüm, onun için bugün işe gelemiyeceğim!

Patronun müstehzi cevabı duyuldu:

— Bunun için üzülmenize hacet yoktu, zira bugün zaten pazar!..

Kadın AKSESUARI

İSKARPİN

ELDİVEN gibi iskarpin de kadın erkek çiftini sembolize eder. Tek iskarpine pek müstesna zamanlarda rastlanır; ayak ve ayakkabı kazaya uğradığı sıralarda...

Kadınlarca iskarpinin en önemli yeri, topuğudur. Topukların, boyla yakından ilgisi oluşu, taaa kadın psikolojisine kadar etkisini gösterir. Kısa boylu kadının yüksek topuk giymesi, onun aşağılık duygusunun en canlı bir işaretidir. Boyu uzadıkça, topuğunu da uzatan kadın, ihtirasın sonsuzluğunu belirtir.

Boyu kısaldıkça topuğunu kısaltan kadına ise pek az rastlanmıştır. Bunlar tabiata kafa tutabildikleri ölçüde toplumun da geleneklerine karşı dikleşebilecek anarşist ruhludurlar.

Kadınların, dudaklarını kendi elleriyle boyadıkları halde iskarpinlerini para verip başkalarına boyatmalarının tek sebebi, iskarpinlere verdikleri önemdendir.

Bu önem yüzünden değil midir ki her kadın kolay kolay kendine yakışacak iskarpini seçemez. Eşini bile kimseye göstermeden seçmeye kalkışan kadın, alacağı pabuçları mutlaka arkadaşlarına göstermek ister. Kadın, eşinden çok iskarpinlerinin kaprislerine göğüs germesini bilir. Kocası kendisini sıkmağa başladı mı mahkemenin yolunu tutmayı denediği halde, ayakkabısı sıktı mı dişlerini sıkmasını bilir. O bilir ki sıkı ayakkabı ayağının biçimi için gereklidir. Ayağı iskarpinlerinin içinde rahat etmeye başladı mı, pabuçların artık dama atılması zamanı gelmiştir.

Demek oluyor ki erkekle iskarpin kadın gözünde tam tersine bir anlam taşır. Erkek sıktıkça, iskarpin gevşettikçe gözden düşer.

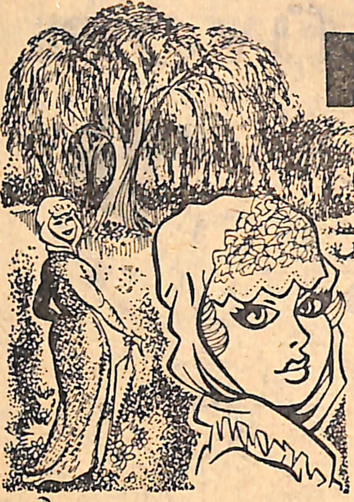
Tabanları bile delinmeden pabuçların dama atılması, kadın vefasızlığının en canlı bir delili sayılmalı. İlk günlerde canları kadar sevilen iskarpinler, bir gün sayıları ile öğünülen sıradan birer eşya oluverirler.

Kadının ilk günlerde iskarpine verdiği önemin cezasını yine erkek çeker. Anlayışlı ayakkabıcılar erkek pabucunun hemen yarısı kadar malzeme ile yapılan iskarpinlere, iki kat fiat istemekle bu cezayı para cezası haline getirmeyi başarmış olurlar.

İskarpinlerin en önemli görevi, aile bütçelerini insafsızca çiğnemekten başka bir şey değildir. Buna dayanamıyan birçok erkekler, sırf ceza olsun diye, karılarını yürütmek istediler mi, pabuçlarını dama atmakla yakalarını kurtarmış olurlar.

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 23 —

Kanarya önden koştu. Nereden de aklında kalmış?

— Abdülgaffar ağa, Abdülgaffar ağa! diye seslendi. Fayton derhal önümüze geldi.

Atladık.

— Aman ağacığım çabuk çek! deyip sürdürdük.

★

Arabacı, bahriyeli Mahmut beyin köşesinden, Pulcuların sokağına saptı.

Doğru yol dururken nereye gidiyoruz?.. Niçin saptık?..

— Ziver bey yokuşundan inmiyecek miyiz? diye paralanıyorum, arabacı alabildiğine koşturuyor.

Epeyce gittikten sonra birdenbire, zıngadak durduk.

Ebuzarif bey karşımızda, yerle beraber temennah ediyor, (Akşam şerifleriniz hayır olsun, ya ayni!) diye iki büklüm oluyor.

Burası, Tayfurlara bitişik set bahçeli komşunun arka kapısı imiş. Ebuzarif bey, bahçeden kestirme koşmuş, bizi karşılamış... Muhakkak, arabacı da önceden tembihli olacak.

Kanarya, ötedenberi Şamlı beye taraftardır. (Bir cevap versene!..) diye muttasıl beni dürtüyor.

Ebu zarif bey, etrafına bakına bakına:

— Merak etmeyin, şahsı vâhit yok. Mühim bir mesele zımnında beş dakika görüşmek istiyorum. Müsaade ederseniz müvacehenizde oturayım, maruzatımı arzeyleyim!.. diyor.

Kanarya, derhal buyurun! dedi. Ant, kasem, karşımıza oturdu; faytonun körüğünü kaldırttı.

Peşkircibaşının oğlu çıkıverecek diye çarpıntıdan bayılacağım.

Adam, açtı çenesini:

— Hüsnüânı aliyenizin meftunuyum. Abdi ahkarinizim, bendei kemteranenizim. Emir ve irade sizin, alerresi vel'âyn demek te bu âcizin. Her şeyim uğrunuza feda... Servetim, çiftliklerim, akarlarım; rütbem, nişanım, madalyam...

İstasyondan geçtik, Ihlamura saptık.

— Müsaade buyurursanız bostanın yanındaki deniz tarafına gidelim. Orası külliyen hâlidir; arabayı sahile çektiririz, bir miktar sohbet ederiz! diye rica rica üstüne.

Hayır desek olmıyacak, evet desek bir türlü...

Ebuzarif bey, ayınları çatlata çatlata, çenede:

— Hayatta her husus, edep ve müvazene dairesinde cereyan etmelidir. Vakarını ve izzeti nefsini muhafaza etmiyen şahıslardan nefret ederim. O düğün evindeki hayasızı, ihtimal siz de müşahede ettiniz. Ne idi o Topaç Molla dedikleri herifin rezaleti... Bari kızının düğününde yapma ey erzel!.. Haşa min huzur, dalkavuk bir deyyus vardır, onu da yanına almış...

Kanarya, boş bulunup, (a, bizim enişte!..) deyivermesin mi?

O anda nefesim tutuluverdi. Kıpkırmızı olmuşum; boğazım kurumuş, tükrüğümü yutamıyorum.

Adam, mahçup olarak derhal ağız değiştirmişti:

— Mazur görünüz, bilmiyordum. Mumaileyhle muarefem yok; biraz acibületvar olduğu için... diye tamire kalkışıyor.

— Asıl eniştemiz değil, eski ahpaplardan birini tutardı da enişte derdik!.. diye biz de tamir ediyoruz amma, kaç para eder?

Şamlı bey, lâkırdı karıştırmağa çalışıyor:

— Ne arzediyordum? Bendeniz her keyfiyette ciddiyete müştakım. Recüliyette, hattâ, bir gecelik zendostlukta bile temkin ve ketumiyet severim. Allah kahretsin, o Molla bey nam mütenezzil, müsinne bir sofracı karı yakalamış, âlâmeleinnas şapur şupur öpüyor; ardından, ağaçların arasına çömelip arak yuvarlıyor.

Kanarya, boyuna: (Tu utanmaz!.. Kahrol arlanmaz!.) diye tükürüyor, Ebuzarif bey, şıkırdım sohbete devam ediyordu:

— Her fertte, zevahirle bevatın, maalesef müsavi değil. Meselâ Şani paşa zade dahi zahiren mazbutuletvar görünür; hakikatte ne derece sefilülahlâk olduğu malûmumdur. Geçen mevsimi şitada, Osmanbey nam gazinoda, bir rum muganniyeye yaptığı rezaili, vallahilazim gözümle gördüm.

Gene birdenbire başıma kan çıktı. Tayfur, hakikaten (Panda murmurizes..) diye bir şarkı tutturmuş, notasını bile bana getirmişti.

Şamlı bey, neticeyi nereye bağlıyacaksa bağlasa da artık gitsek diye dokuz doğuruyorum.

Ayşe hanım, durmadan: (Hay hay!... Hakkınız var!.. Ona ne şüphe!) gibi sözlerle kafa sallıyordu.

Arkadan, Peşkircibaşının oğluna sıra getirdi. Arapça küfürler karıştırarak, açtı ağzını, yumdu gözünü:

— Yakışıklı bir genç olduğu için çapkını şımartmışlar. Düğün evinin kapısında, atın üstünde, haşa meclisten dışarı, başı kızmış kelpler gibi dolaşıyor, muhadderata göz ediyor. Az kaldı, ayağımın altına alacaktım, altıpatlarımın kabzasiyle kafasını kıracaktım.

Gördünüz mü olanları?.. Ya oğlan şimdi bir taraftan çıkıverirse...

Ben de, Kanarya da titriyoruk.

Ortalık kararmağa başlamıştı.

— İstirham ederiz, müsaade ediniz de gidelim; pek geç kaldık! diye yalvarmağa başladık.

Ebuzarif bey, nihayet dilinin altındakini çıkardı:

— Kuşdilinde, derenin üstündeki yeşil pancurlu köşkte oturuyormuş. Bitişiğindeki köşkü bize tutacak. Arada, duvar, muvar da yokmuş, incecik bir tel geriliymiş.

— İnayet buyurulursa, ara sıra, hırsız gibi telden atlarım; bir kahvenizi içip, sultanımla iki çift lâkırdı edip, kimse farkında olmadan avdet ederim! diyor.

Ne teklifler, ne teklifler...

Elmaslar mı istersin, pırlantalar mı, inciler mi?.. Oturacağımız köşkün kirasına hiç karışmıyacağız... Mutfak masrafı düşünmiyeceğiz... Emrime bir araba tahsis edecek... Tuvaletimi, süsümü, cep harçlığımı, hülâsa her şeyimi üstüne alıyor.

— Enişte bey dediğiniz zatı şerifle ülfet edemiyeceğim. Kâtibi sanii şehriyarî paşa hazretlerini görürüm. Taşralardan birine, münasip bir muhassasatla tâyin ettiririz! diyor.

Bizim eniştenin öpüp de başına koyacağı şey. Bu sözleri duysa sevincinden Ebuzarif beyin ayaklarına kapanır, altlarını bile öper.

Sade dinliyordum; dudaklarımı kıpırdatıp ne evet, ne hayır, diyordum.

Ayşe hanım, şimdi de sol kolumu pestile döndürüyor, razı olalım diye muttasıl sıkıyor.

Ebuzarif bey, boynunu büke büke, ısrarda idi:

— Bir naam (evet) kelimesi ihsan edip bu kölenizi ihya buyurunuz!

Ayşe hanım çok kurnaz, enişteden çekinmemesi için ne yalanlar uydurmuyor:

— Enişte kuzu gibidir, zavallıcık hastalıklıdır da. Gün geçmeden bronşiti, çarpıntısı tutar; bir kenara büzülüp yatak yorgan yatar. İyice olduğu zamanlarda, akşamları iki kadehcik içer içmez oturduğu yere yığılır... Geçen gün, gene minderin üstünde, kafasını kirpi gibi içeri almış, gözlerini kapamış... Paldır küldür bir gürültü işittik, odaya koştuk. Perdeye mi yaslanmış, ne olmuş, koca korniş tam beyninin üstüne düşmemiş mi?.. Biçarenin haberi bile yok. Hâlâ horul horul uykuda.

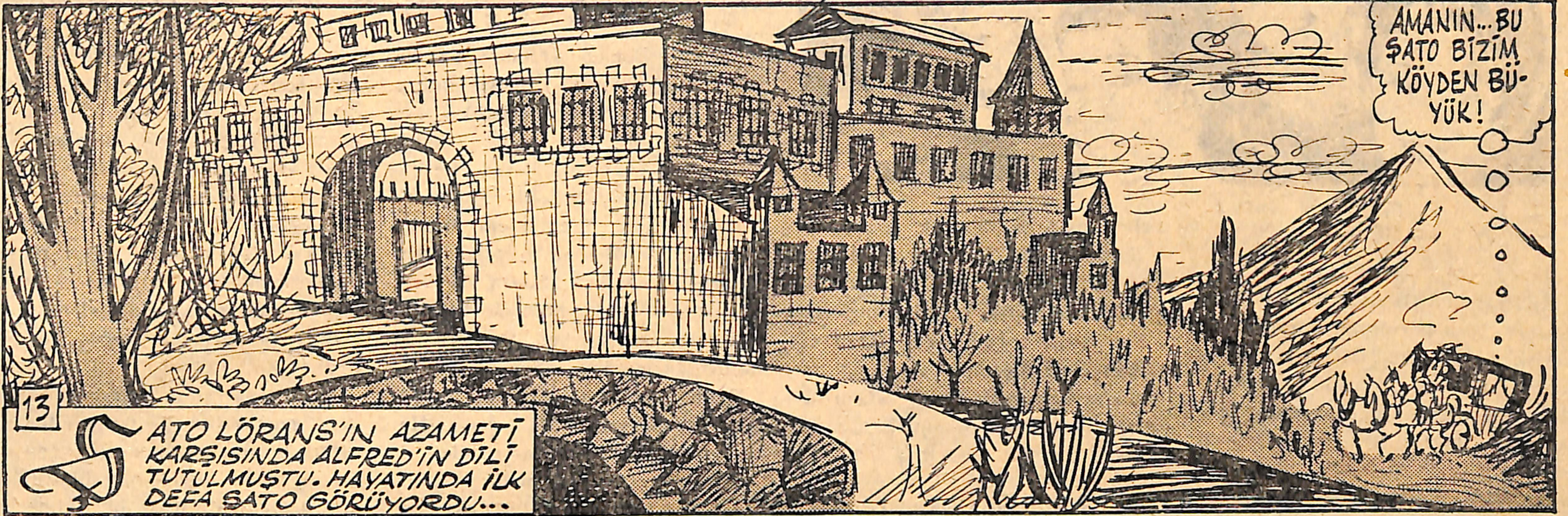
(Devamı var)

YAZISIZ

bir çalgıcının seyahati

çizen: BÜLENT EREN

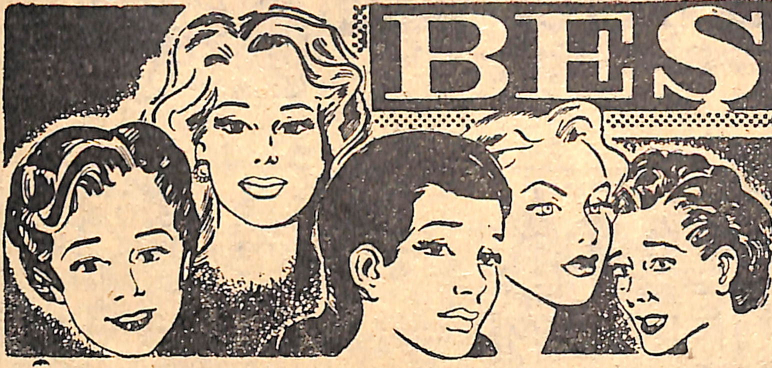

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 36 —

Gözleri hiddetinden dolu dolu olan Barbara görmeyen nazarlarla ileriye bakıyordu. Caroline kolunu onun omuzuna atarak, «Üzülme Barbara'cığım,» dedi. «Onun seni kovmağa hiçbir hak ve selâhiyeti yok. Sen onun kısmında bile değilsin. Zaten böyle bir şey yapmağa kalkarsa Mr. Bossart onun burnuna güler ve sana da bir madalya verir.»

Barbara dönerek Caroline'e baktı. O akşam ilk defa olarak yüzü hislerini aksettiriyordu. Hiddet, azim ve ümitsizlik vardı bu çehrede. «Çalışmam lâzım,» dedi. «Bu işe ihtiyacım var. Shalimar işimi elimden alamaz... İcab ederse Mr. Fabian'a kadar çıkarım... Shalimar beni tabi' ki kovamaz. Yılışık herif!»

13

BARBARA

Barbara, hakarete uğradığı masada, yumruklarını sıkmış oturuyordu. Shalimar masanın altına girip, bacaklarına bakmağa başladığı zaman içinden adamın suratına müthiş bir tekme indirmek gelmişti. Shalimar o kadar da yaklaşmıştı ki, genç kadın adamın sıcak nefesini bacağında hissetmişti bir an. Nefesinin harareti iyi ki naylonlarını eritmemişti... Ne yazık ki adamın yüzüne istediği gibi tekmeyi yapıştıramamıştı. Belki de «Allah çalışan kızları korur,» sözü doğruydu. Muhakkak ki tekmeyi attığı takdirde, adam onu hakikaten kovabilecekti.

Mr. Bossart, yalnız başına geri döndü. Barbara, «Ne kadar da mankene benziyor,» diye düşünüyordu. «Dimdik... Cansız...» Adam genç kadının yanına oturdu, dört köşe, tertemiz tırnaklarına bakmağa başladı. Sonra hafifçe öksürdü.

«— En güzel ofis partilerinde bile bir iki hâdise olur.» diye başladı. «Sen akıllı, ciddî bir kızsın. Bu hâdiseye fazla aldırmıyacağını, fazla konuşmıyarak bürodaki dedikodunun kesilmesini bekliyeceğini biliyorum.»

Barbara soğuk bir tavırla, «Dedikodu yapmak âdetim değildir,» dedi. Kendini tutmasına rağmen gözleri yaşarmıştı. Dünyada yüzüne insanın «Köpek» diye bağırılması kadar fecî bir şey yoktu. Köpek... Köpek...

Mr. Bossart mırıldandı. «Mr. Shalimar bu hâdiseyi yarın hatırlamıyacak bile, bundan eminim. Hatırladığı takdirde de çok üzülecek.»

Barbara, «Mr. Shalimar'ın üzülmesini de istemeyiz tabiî,» diye düşündü. Fakat hiç sesini çıkarmadı.

Mr. Bossart gülümsedi. «Onu affedeceksiniz değil mi?»

Barbara merakla sordu. «Onu neden müdafaa ediyorsunuz?»

«— Kendisini severim.»

«— Ya...»

«— Öyle, (ya,) deme, Barbara. Sen hoş, nâzik bir kızsın. Seni de seviyorum... Senin bu hâdiseyi kahve içerken dedikodusu yapılacak eğlenceli bir macera addedecek diğer daktilo kızlardan farklı olduğunu bilmeseydim, Mr. Shalimar adına özür dilemeğe de kalkmazdım.»

Caroline Bender «Afedersiniz» diyerek ayağa kalktı biriyle buluşmam lâzım. Allahaısmarladık.»

Mr. Bossart, «Güle güle,» dedi.

Caroline çantasını alarak, Barbara'ya gizlice bir öpücük gönderdi. Yüzünü sahte bir hiddetle buruşturarak, Mr. Bossart'ın arkasından yumruğunu salladı. Sonra da kendini tutamıyarak, gülmeğe başladı. Caroline uzaklaşırken, Barbara da hafifçe tebessüm ediyordu.

Onun yüzündeki ifadeyi farkeden Mr. Bossart, «Alâ,» dedi. «Hâdiseyi unutmağa başladın bile.»

Barbara cevap vermedi.

— «Bir yere gider, bir içki içer, olanları da unuturuz.»

Demek Mr. Bossart ona bir yere gitmelerini teklif ediyordu. Her halde evvelâ Caroline'e sormuştu. Zira, bütün gece kızın yanından ayrılmamıştı. Fakat Caroline'in randevusu vardı, bu yüzden şimdi Barbara'ya aynı teklifde bulunuyordu. Üstelik bunu Mr. Shalimar'i affettirmek için yapıyormuş gibi de bir tavır takınmıştı. Barbara onunla gitmeği istiyor muydu? Neden olmasın? Mr. Bossart, Mr. Shalimar gibi sululuk edecek bir tip değildi. Barbara da artık orada oturmak istemiyordu. Diğer masadakiler hâlâ ona bakıyor, neler olacağını merakla bekliyorlardı.

Barbara nazik bir tavırla, «Olur,» dedi.

Mr. Bossart nun mantosunu alırken, genç kadın da yorgun bir tavırla duvara dayandı. Bu parti onu ne kadar büyük bir sükûtu hayale uğratmıştı. Hoş bir kimseyle tanışamamıştı, şöhreti ve hikâyeleri alâkasını uyandıran Mr. Shalimar ise «bir jartiyer avcısı» ndan başka bir şey değildi. Hayalinde, kızların jartiyerlerinin peşinden telâşla koşan Mr. Shalimar'ı canlandırdı, kendi kendine gülmeğe başladı.

— «Tamamiyle değiştin bile.» Mr. Bossart giymesi için mantosunu tutuyordu. Bossart fena bir adam değildi, onu teselliye çalışıyordu. Muhakkak ki Umumi Neşriyat Müdürü için, bir asistanı kolaylıkla feda edebilirdi. Fakat her halinden bunu yapmak istemediği de belliydi. Barbara.nın işi iyiydi, terfi etmiş, aylığı artmıştı. Onun için hâdiseyi unutması doğru olurdu. Bir daha sefere zam istediği zaman da Mr. Bossart bunu hatırlayacaktı. Barbara pek yakında zam istemeğe karar verdi.

Mr. Bossart onu küçük, loş ve oldukça lüks bir bara götürdü. Barbara burasını görür görmez arkadaşlarıyla, «Evli adamın barı» diye bahsettikleri yerlerden olduğunu anladı. Yani adam burada tanıdıklarıyla karşılaşmaz, karısı da haber almazdı. İçeriye tanıdık girse bile ortalık o kadar loştu ki, muhakkak Mr. Bossart'ı farkedemezdi bile.

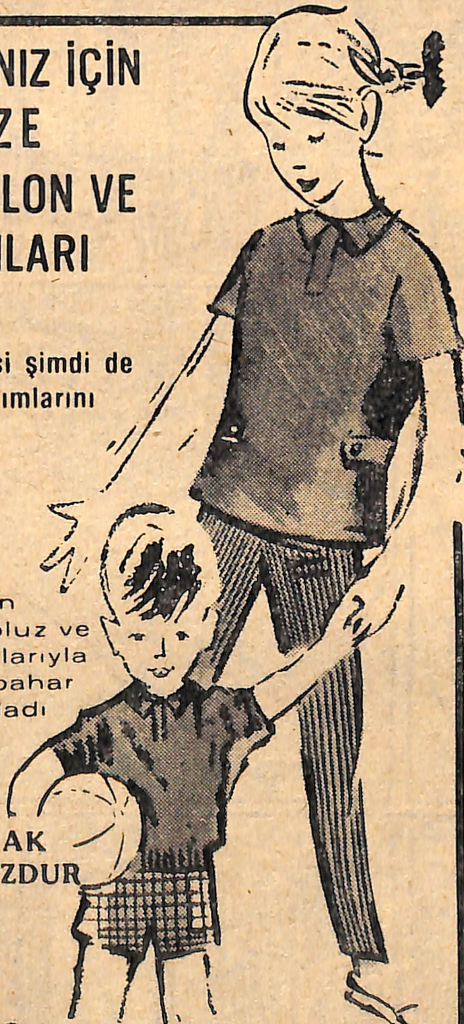
Mr. Bossart, «Şehirde kaldığım zaman buraya sık sık gelirim,» dedi. «Hoş bir yerdir.»

Barbara, «Hakikaten öyle,» diye cevap verdi. Deri bankta arkasına yaslanarak, içkisinden bir yudum aldı.

Birdenbire Mr. Bossart ileriye doğru eğilerek, «Hey Sidney,» diye seslendi. Barbara başını kaldırdı. Masalarının önünden geçip bara doğru gitmekte olan bir adam duraklıyarak onlara baktı.

— «Art!» Adam güldü. Yüzünde Barbara'nın o zamana kadar gördüğü tebessümlerin en cazibi, en sıcağı vardı. Tatlı, neşe ve muziplik dolu bir tebessümdü bu, insan adamın yüzünün nasıl olduğuna aldırmıyordu bile.

(Devamı var)

İlâncılık : 3917 — 87

DÜĞÜN GECESİ ESRARI

(26)

KADIKÖYLÜ ENVER NİYAZİ BEY (KOMİSER OSMAN) VE ŞAHENDE HANIM DÖVÜŞMEKTEDİRLER...

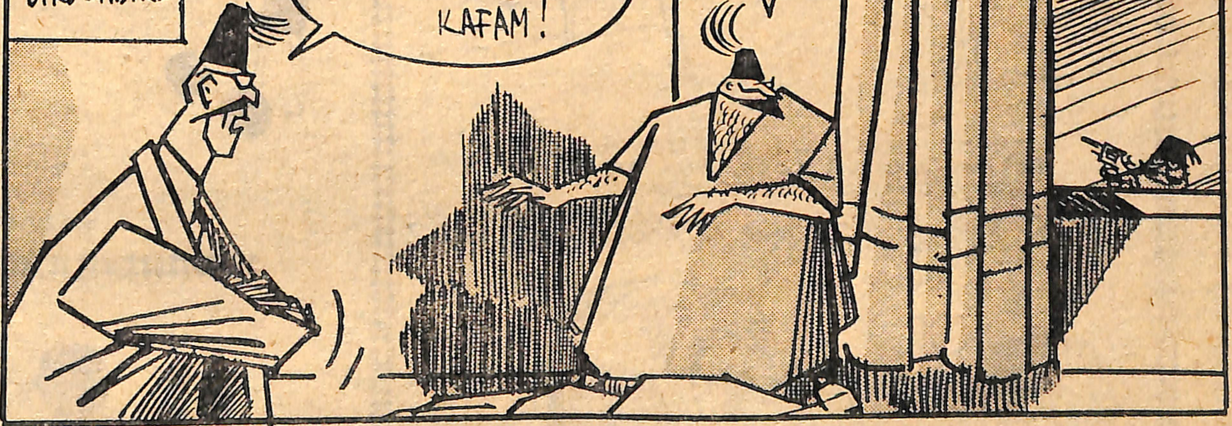

FAKAT OSMAN BİRDEN KENDİSİNİ GERİYE ATAR MÜTHİŞ BİR SOL TOKAT YAPIŞTIRIR. ŞAŞKINLIĞI GEÇMİŞTİR.

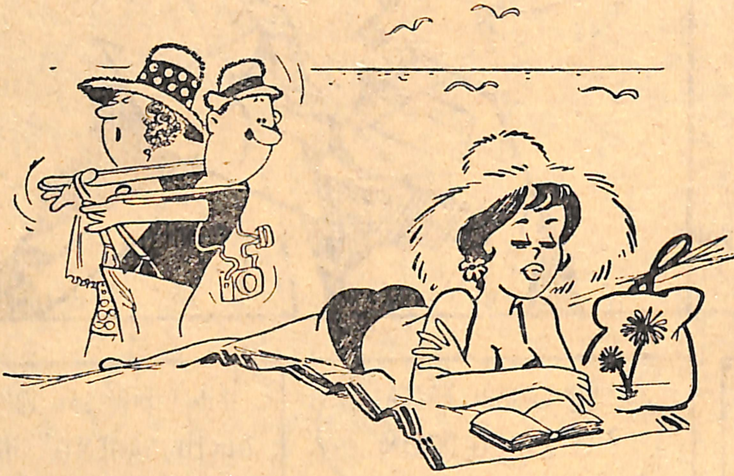
MUAVİN FETTULLAH PENCEREDEKİ ADAMI DAHA ÖNCE DUVARA TIRMANIRKEN GÖRMÜŞ. KOMİSERİN ODASINA BUNUN İÇİN KAPIYI VURMADAN GİRMİŞTİ. FAKAT GÖRDÜĞÜ MANZARANIN KOMİKLİĞİ ONA HERŞEYİ UNUTTURMUŞTU...

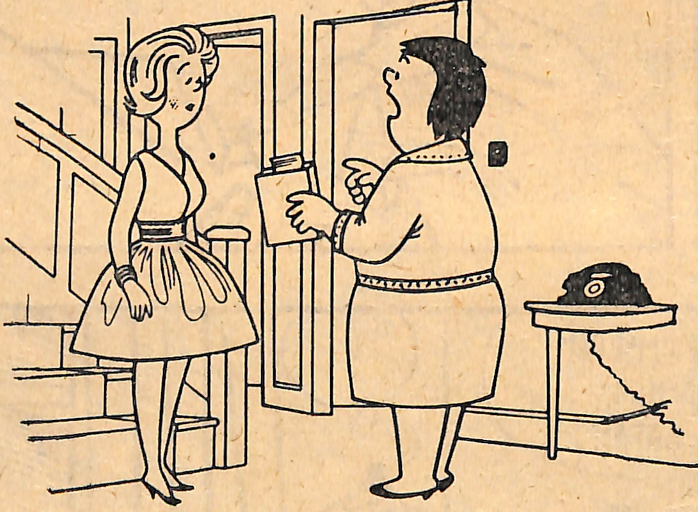
ŞAHENDE HANIMIN BEKLEDİĞİ ADAM NİHAYET PENCEREYE ULAŞIR..

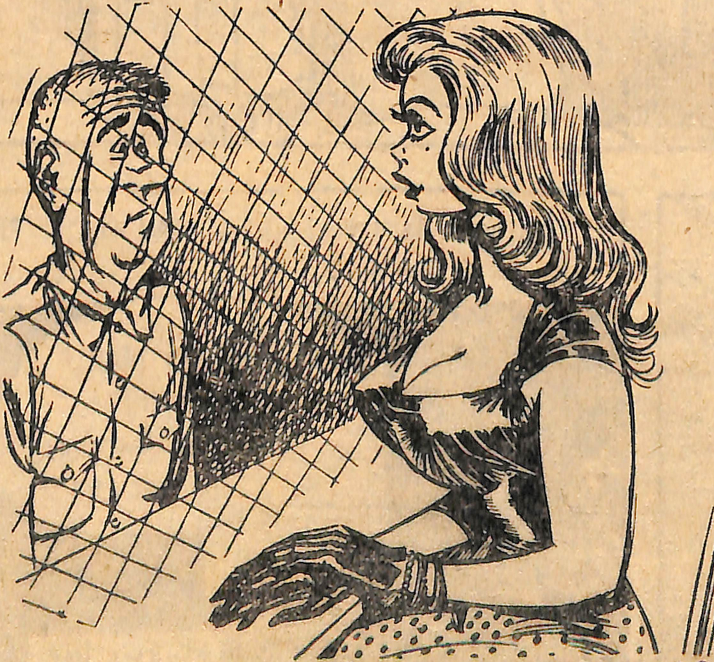
Dünya Karikatürleri

-ALBEEER, OTUZ SENEDİR SEYRETTİĞİN ŞEYE, İLK DEFA GÖRÜYORMUŞSUN Gİ-Bİ SALAK SALAK BAKMA!

-NEREDE KALDIĞINI ŞAŞIRMAMAK İÇİN SAYFA ARASINA KOYDUĞUN MEKTUP ROMANDAN DAHA ENTERESAN...

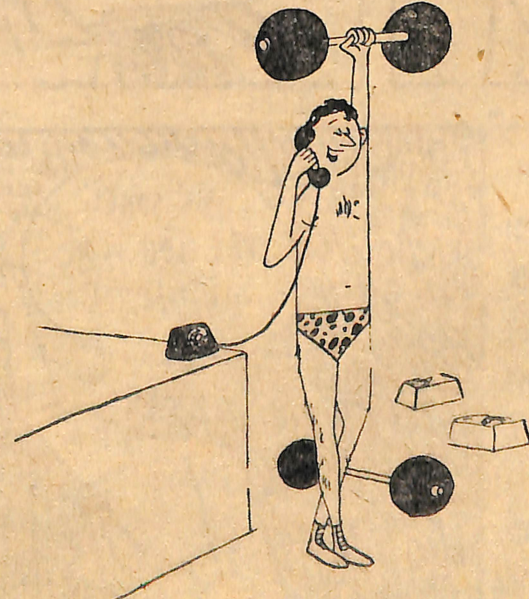
-UNUTMA, EVE DÖNDÜĞÜN ZAMAN ARKADAŞLARI-MA "BİR AVRUPA SEYAHATİNDEYDİM„ DİYECEKSİN!

YAZISIZ

YAZISIZ

YAZISIZ

Hayat Yolunda:

En sağlam, en emin direksiyon :

YAPI ve KREDİ BANKASI

1 9 6 2

Yılında en az 50 apartman dairesi

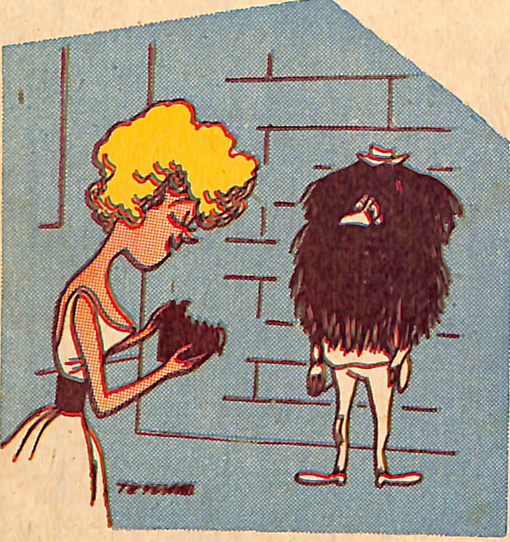
AYRICA

2. 600. 000

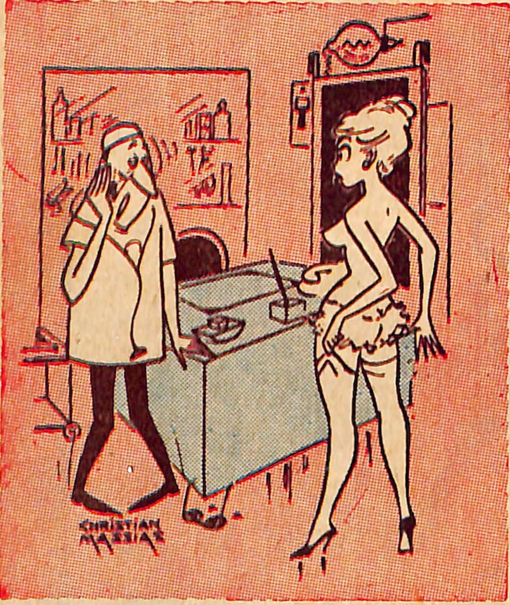
Liralık çeşitli para ikramiyeleri dağıtıyor!

AK. 88

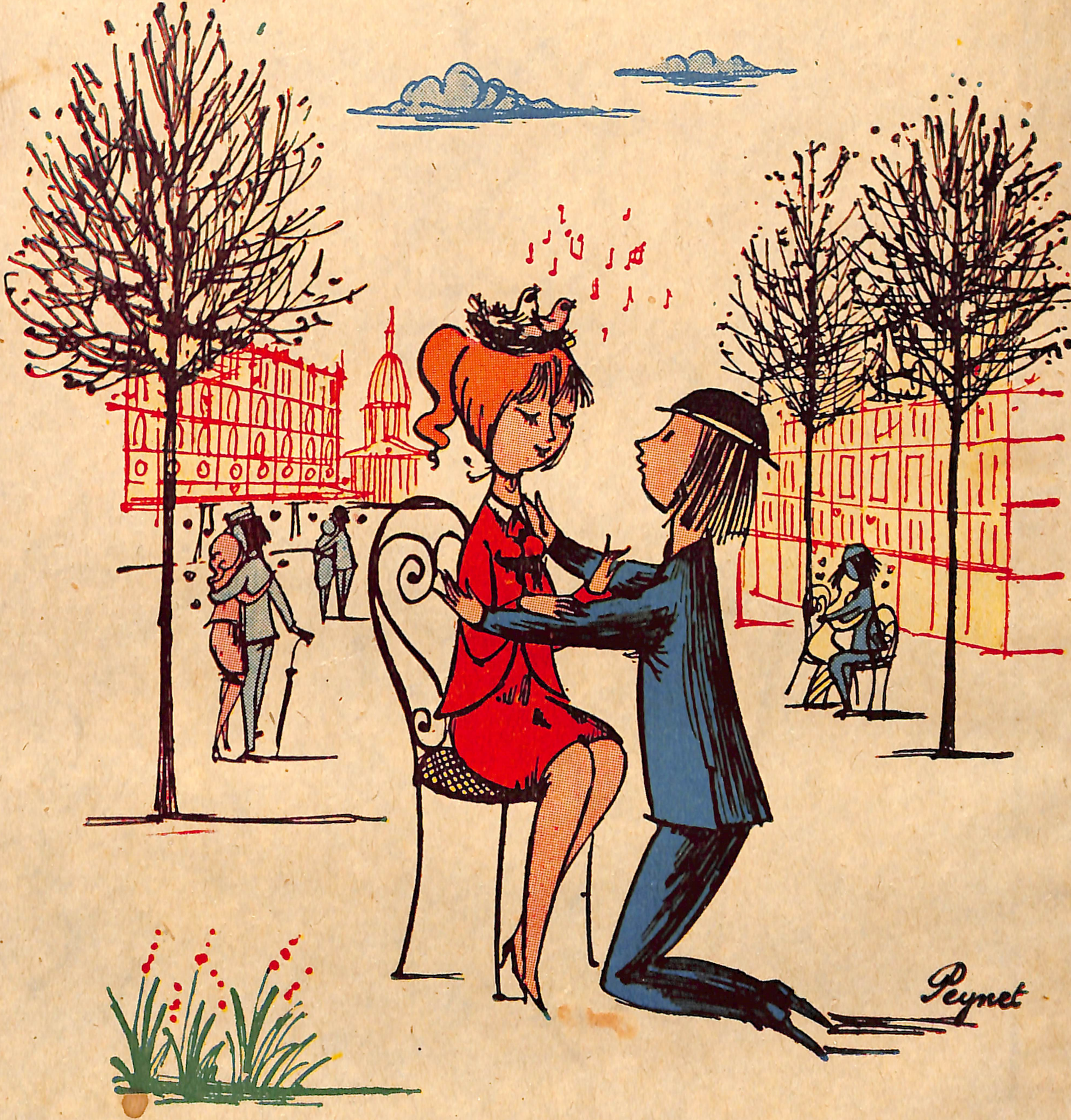
Akbaba

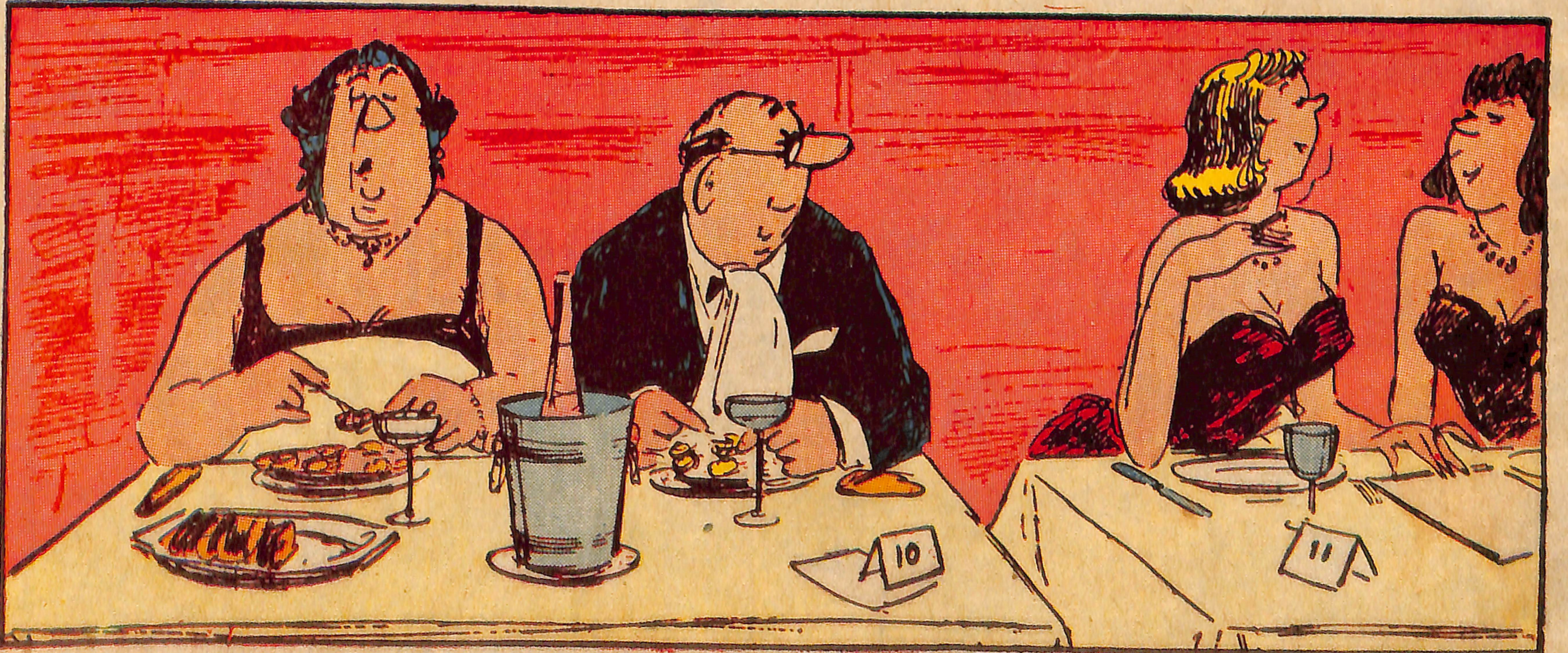
-BİRAZ GÜLÜMSEYİNİZ !

-HİÇBİR ŞEY BULAMA-
DIN HA?..TUH SANA !..

-ŞU KUŞLARI SUSTUR SEVGİLİM, HERKES
AKLINDAN GEÇENLERİ DUYACAK !

-HERİF, HERKESİN TABAĞINDAN GÖZÜNÜ ÇEK !